

O B S A H

	strana
I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI	5
II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	5
1. Názov	5
2. Účel	5
3. Užívateľ	5
4. Charakter navrhovanej činnosti	5
5. Umiestnenie navrhovanej činnosti	6
6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti	6
7. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti	6
8. Stručný opis technického a technologického riešenia	7
9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite	10
10. Celkové náklady	12
11. Dotknutá obec	12
12. Dotknutý samosprávny kraj	12
13. Dotknuté orgány	12
14. Povoľujúci orgán	12
15. Rezortný orgán	12
16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov	12
17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice	12
III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA	13
1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území	13
1.1. Horninové prostredie, substrát a reliéf	13
1.2. Klimatické podmienky	15
1.3. Voda	16
1.4. Pôda	21
1.5. Fauna a flóra	22
1.6. Chránené územia prírody	24
2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria	27
3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia	28
4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia	33
IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE	41
1. Požiadavky na vstupy	41
1.1. Záber pôdy	41

1.2.	Potreba vody	42
1.3.	Ostatné surovinové a energetické zdroje	42
1.4.	Dopravná a iná infraštruktúra	42
1.5.	Nároky na pracovné sily	42
2.	Údaje o výstupoch	43
2.1.	Zdroje znečistenia ovzdušia	43
2.2.	Odpadové vody	43
2.3.	Iné odpady	43
2.4.	Zdroje hluku a vibrácií	44
2.5.	Zdroje žiarenia	44
2.6.	Zdroje tepla a zápachu	44
2.7.	Iné očakávané vplyvy napr. vyvolané investície	44
3.	Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie	45
3.1.	Vplyvy na obyvateľstvo	45
3.2.	Vplyvy na prírodné prostredie	45
3.3.	Vplyvy na ovzdušie, miestnu klímu a hlukovú situáciu	45
3.4.	Vplyvy na povrchovú a podzemnú vodu	46
3.5.	Vplyvy na pôdu	46
3.6.	Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy	46
3.7.	Vplyvy na krajinu a chránené územia	46
3.8.	Iné vplyvy	46
3.9.	Vplyvy na poľnohospodársku výrobu	46
3.10.	Vplyvy na priemyselnú výrobu	46
3.11.	Vplyvy na dopravu	47
3.12.	Vplyvy na služby, rekreáciu a cestovný ruch	47
3.13.	Vplyvy na kultúrne hodnoty	47
4.	Hodnotenie zdravotných rizík	47
5.	Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia	47
6.	Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia	48
7.	Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice	49
8.	Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území	49
9.	Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti	49
10.	Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie	49
11.	Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala	50
12.	Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi	51
13.	Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov	51

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU	52
1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu	52
2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty	53
3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu	53
VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA	príloha
VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU	53
1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer, a zoznam hlavných použitých materiálov	53
2. Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru	55
3. Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie	55
VIII. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU	56
IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV	56
1. Spracovatelia zámeru	56
2. Potvrdenie správnosti údajov spracovateľom zámeru a oprávneného zástupcu navrhovateľa	56

PRÍLOHY

Príloha 1: Celková situácia podľa geometrického plánu

Príloha 2: Fotodokumentácia

Zariadenie na zber, zhodnocovanie odpadov, výkup kovového odpadu, farebných kovov a odpadu z papiera a lepenky KOHAX Prakovce – Zámer pre zisťovacie konanie

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov

Ladislav Havrila – KOHAX, 055 62 Prakovce

2. Identifikačné číslo: 34 606 343

3. Sídlo: Prakovce 302, 055 62 Prakovce

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa:

Ladislav Havrila, Prakovce 302, 055 62 Prakovce,
mobil: 0905 427 076, prakostavsro@gmail.com

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie

Ladislav Havrila, Prakovce 302, 055 62 Prakovce,
mobil: 0905 427 076, prakostavsro@gmail.com
miesto na konzultácie : areál zariadenia Prakovce

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov

ZARIADENIE NA ZBER, ZHODNOCOVANIE ODPADOV, VÝKUP KOVOVÉHO ODPADU, FAREBNÝCH KOVOV A ODPADU Z PAPIERA A LEPENKY

2. Účel

Účelom zariadenia je pokračovanie v činnosti, ktorá je vykonávaná od roku 2004, a to v pôvodnom rozsahu: zber, zhodnocovanie odpadov, výkup kovového odpadu, farebných kovov a odpadu z papiera a lepenky.

3. Užívateľ : Ladislav Havrila – KOHAX, 055 62 Prakovce

4. Charakter navrhovanej činnosti

Pokračovanie pôvodnej činnosti v nezmenenom rozsahu.

Dôvodom procesu posudzovania vplyvov činnosti na životné prostredie je podmienka vyplývajúca zo zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o EIA“), kde v prílohe č. 8 pod položkou č.9 Infraštruktúra, pod číslom 10 Zhromažďovanie odpadov zo železných kovov, z neželezných kovov alebo starých vozidiel, kde je uvedenú činnosť potrebné podrobiť zisťovaciemu konaniu bez limitu.

Rezortný orgán: Ministerstvo životného prostredia SR

Posudzovaná činnosť bude pokračovaním doterajšej činnosti, ktorú navrhovateľ prevádzkuje od roku 2004, pričom budú využívané existujúce stavby a priestory, ako aj existujúca infraštruktúra.

Na základe žiadosti navrhovateľa Okresný úrad v Gelnici, odbor starostlivosti o životné prostredie listom č. OU-GL-OSZP-2019/000328 zo dňa 11.03.2019 upustil od požiadavky variantného riešenia a v zámere sú navrhované činnosti posudzované v jednom variantnom riešení a sú porovnané s nulovým variantom, to je stavom, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala.

5. Umiestnenie navrhovanej činnosti

Kraj: Košický

Okres: Gelnica

Obec : Prakovce

Ulica : Prakovce 302

Katastrálne územie: Prakovce

Parcelné čísla :

- pozemok s parcelným číslom KN - C 714 o výmere 255 m², druh pozemku záhrady,
- pozemok s parcelným číslom KN – C 715 o výmere 3 885 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvorja

Pozemky sú zapísané na LV č. 629 vedenom pre katastrálne územie Prakovce, obce Prakovce, okres Gelnica.

Prevádzka je vo vlastníctve firmy KOVOINVEST, s.r.o. Popradská 68, 040 11 Košice, navrhovateľ vykonáva podnikateľskú činnosť na základe zmluvy o prenájme zo dňa 1.11.2004.

6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti (mierka 1: 50 000)

7. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Posudzovaný zámer si nevyžaduje výstavbu nových stavebných objektov ani zmenu pôvodných objektov.

Začiatok činnosti - termín začatia prevádzky: po vydaní právoplatného rozhodnutia na zber a úpravu odpadov, október 2019

Ukončenie prevádzky: nie je stanovené

8. Opis technického a technologického riešenia

Areál zariadenia na zber odpadov sa nachádza v intraviláne obce Prakovce v priemyselnej zóne. Zhromažďovanie a triedenie kovového odpadu a odpadu z papiera a lepenky v areáli zberného dvora sa vykonáva na spevnených plochách z betónových panelov. Spevnené plochy zároveň slúžia aj ako manipulačné plochy.

- Plocha areálu: 3 150,0 m²
- Zastavaná plocha: 15,0 m²
- Manipulačná plocha: 2 442,0 m²

Účelom zberného dvora je zber a dovoz kovového odpadu a odpadu z papiera a lepenky formou dovozu automobilmi dodávateľov alebo osobne fyzickými osobami.

Postup spočíva v zbere odpadov, jednoduchom dotriedení odpadov, správnom ukladaní do betónových boxov, určených a označených kontajnerov na spevnej ploche a mechanickej úprave činnosťou R12 za účelom úpravy rozmerov odpadov pred samotnou prepravou k spracovateľom druhotných surovín.

V zariadení na zber a skladovanie druhotných surovín sa v čase prevádzky zabezpečuje vstupná vizuálna kontrola vykupovaných surovín z dôvodu zistenia, či sa v dodávke nenachádza prímes znečisťujúcich škodlivín, alebo druh odpadu, ktorý nie je v zozname odpadov povolených na zber odpadov. V prípade vizuálnej kontroly, ktorú vykonáva pracovník odoberajúci odpad, keď sa zistí, že v odpade sa nachádza aj iný odpad, ako držiteľom deklarovaný odpad, pracovník ho neprevezme a vráti ho držiteľovi odpadu. Každá prevzatá dodávka odpadu je fotograficky zdokumentovaná.

Potom je prevzatý odpad uložený na určené miesto podľa druhu a charakteru odpadu. Odpad obsahujúci nebezpečné látky nie je do zberného dvora prijatý.

Váženie prijatých odpadov je zabezpečené na troch váhach – jedna je mostová, dve sú digitálne. Váženie od 100 g do 15 kg na malej digitálnej váhe. Váženie od 2 kg do 6 ton na digitálnej váhe od firmy LIBRA a váženie od 10 kg do 60 ton na digitálnej váhe od firmy Hemak. (Váženie nákladných automobilov je uskutočňované na cestnej (mostovej) váhe v susedstve prevádzky v areáli starého ZŤS Prakovce.)

Odpady sa dočasne uskladňujú v priestoroch prevádzky na spevnenej betónovej ploche, v big-bagoch, na drevených a kovových paletách, papier a lepenka v uzamykateľnom kontajneri.

Po dostatočnom vytriedení a úprave – po naplnení kontajnerov, sa kontajnery naložia na nákladné automobily a odvezú na ďalšie zhodnotenie a spracovanie k oprávnenej osobe na základe zmluvného vzťahu v súlade s platnou legislatívou v oblasti odpadového hospodárstva. Množstvá jednotlivých odpadov a spôsob nakladania s odpadom a jednotliví zmluvní partneri sú evidované a zdokumentované v ročných hláseniach o vzniku odpadu a nakladaní s ním. Odvoz je zabezpečený oprávnenou odberateľskou firmou.

Vykládka a nakládka odpadu sa realizuje pomocou strojov alebo ručne. Odpad sa podľa požiadaviek upravuje a po naložení ďalej expeduje konečným zmluvným partnerom.

Okamžitá jednorazová kapacita zberného dvora je 2 000 ton, kapacita zariadenia na zhodnocovanie odpadov činnosťou R12: cca 2 000 t/rok. Životnosť zariadenia je 30 rokov.

Zariadenie má vypracovanú dokumentáciu: Prevádzkový poriadok a Havarijný plán.

Vybavenie zberného dvora

Celý areál prevádzky je oplotený kovovou konštrukciou a oceľovým trapézovým vlnitým plechom. Vstup do areálu je zabezpečený vstupnou bránou pre nákladnú dopravu, bránou pre osobný vstup a bočnou bránou, ktorá slúži ako únikový východ.

100% pozemku tvorí spevnená plocha betónovými panelmi, ktorá je určená na triedenie, úpravu a skladovanie jednotlivých druhov odpadov.

Odpady z neželezných kovov (farebné kovy) sa skladujú v kontajneroch v uzamykateľnom plechovom hangári so spevnenou betónovou plochou.

Odpady z papiera a lepenky sa skladujú v uzamykateľnom kontajneri o objeme 32 m³.

Pri vstupnej bráne v areáli zariadenia je umiestnená typizovaná unimobunka, ktorá slúži na administratívne účely. (pozri fotodokumentáciu v prílohe č. 2)

Zariadenie využíva existujúce inžinierske siete areálu: Objekt je napojený na elektrickú sieť.

Pitná voda je zabezpečovaná formou balenej vody v PET fľašiach. Vykurovanie je zabezpečené pomocou elektrických konvektorov.

Manipulačné plochy umožňujú potrebný pohyb vozidiel a mechanizmov pre manipuláciu s odpadmi. Na manipulačnej spevnenej ploche sa uskutočňuje nakladanie a vykladanie vyzbieraného odpadu. Manipulačné plochy aj tvoria kontajnerové státa.

Prevádzka je zabezpečená proti neoprávnenému vstupu služobnými psami. Unimobunka a sklad farebných kovov sú chránené zabezpečovacím zariadením (alarmom). V areáli je inštalovaný aj kamerový monitorovací systém, z ktorého záznam sa uchováva 15 dní. Areál je v nočných hodinách osvetlený.

Pri vstupe na prevádzku sa nachádza informačná tabuľa viditeľná z verejného priestranstva, ktorá v súlade s ustanoveniami § 6 Vyhlášky č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch obsahuje názov činnosti (zber a úprava) a ich podmienky, názov zariadenia, obchodné meno a sídlo alebo miesto podnikania prevádzkovateľa zariadenia, prevádzkový čas zariadenia, zoznam druhov odpadov, s ktorými sa v zariadení nakladá, názov orgánu štátnej správy, ktorý vydal súhlas na prevádzkovanie zariadenia, meno a priezvisko osoby zodpovednej za prevádzku zariadenia a jej telefónne číslo.

Technické vybavenie zberného dvora a technické údaje zariadení

- Drevené palety,
- Kovové palety,
- Kovové kontajnery,
- Spektrometer na meranie zloženia materiálov,
- Prístroj na meranie vodivosti Autosigma,
- Magnety,
- Monitorovací systém SPEKTRA 1640.

Dopravné napojenie

Celý areál je prevádzkovo aj priestorovo napojený na cestu II/546.

Zber a výkup, resp. zhodnocovanie odpadov sa vzťahuje na nasledujúce odpady v zmysle Prílohy č. 1 vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších noviel:

Č. druhu odpadu	Druh odpadu	Kategória odpadov
12 01 01	piliny a triesky zo železných kovov	O
12 01 02	prach a zlomky zo železných kovov	O
12 01 03	Piliny a triesky z neželezných kovov	O
15 01 01	obaly z papiera a lepenky	O
15 01 04	obaly z kovu	O
16 01 17	železné kovy	O
16 01 18	neželezné kovy	O
17 04 01	meď, bronz, mosadz	O
17 04 02	hliník	O
17 04 03	olovo	O
17 04 04	zinok	O
17 04 05	železo a oceľ	O
17 04 06	cín	O
17 04 07	zmiešané kovy	O
17 04 11	káble iné ako uvedené v 17 04 10 (meď a hliník)	O
19 10 01	odpad zo železa a ocele	O
19 12 02	železné kovy	O
20 01 01	papier a lepenka	O
20 01 40	kovy	O
20 01 40 01	meď, bronz, mosadz	O
20 01 40 02	hliník	O
20 01 40 03	olovo	O
20 01 40 04	zinok	O
20 01 40 05	železo a oceľ	O
20 01 40 06	cín	O
20 01 40 07	zmiešané kovy	O

Pri činnosti **zber a výkup** je prevádzkovateľ ako držiteľ odpadov povinný plniť ustanovenia § 14 a § 16 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a to najmä:

- zhromažďovať odpady vytriedené podľa druhov odpadov a zabezpečiť ich pred znehodnotením, odcudzením alebo iným nežiaducim únikom,
- odovzdať odpady len osobe oprávnenej nakladať s odpadmi podľa zákona,
- viesť a uchovávať evidenciu o druhoch a množstve odpadov a o nakladaní s nimi,
- ohlasovať údaje z evidencie príslušnému orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva a uchovávať ohlásené údaje,
- skladovať odpad najdlhšie jeden rok alebo zhromažďovať odpad najdlhšie jeden rok pred jeho zneškodnením alebo najdlhšie tri roky pred jeho zhodnotením,
- zverejňovať druhy zbieraných alebo vykupovaných odpadov vrátane podmienok zberu odpadov alebo výkupu odpadov,
- označiť zariadenie na zber odpadov alebo výkup odpadov
- zaradiť odpad odobratý od takejto osoby ako komunálny odpad; toto ustanovenie sa nevzťahuje na zber starých vozidiel a odpadových pneumatík,
- oznamovať obci, na ktorej území sa zber odpadu alebo výkup odpadu uskutočňuje, údaje o druhu a množstve vyzbieraného odpadu alebo vykúpeného odpadu

- pri zbere a výkupe kovových odpadov pochádzajúci zo súčiastok a častí zariadení z koľajových vedení, zabezpečovacej techniky a oznamovacej techniky, koľajových vozidiel a výstroja tratí alebo javiace znaky, že z takýchto zariadení pochádzajú, vykupovať a zbierať odpad iba od prevádzkovateľov dráh a podnikateľských subjektov pracujúcich s nimi na zmluvnom základe,
- pri zbere a výkupe kovových odpadov pochádzajúci z dopravných značiek a dopravných zariadení, zvodidiel, alebo javiaci znaky, že z nich pochádza, vykupovať a zbierať odpad iba od správcov pozemných komunikácií a podnikateľských subjektov pracujúcich s nimi na zmluvnom základe,
- pri zbere a výkupe kovových odpadov pochádzajúci z kanalizačných poklopov a krytov kanalizačných vpustí vykupovať a zbierať odpad iba od vlastníka alebo prevádzkovateľa vodovodu a kanalizácie,
- pri zbere a výkupe kovových odpadov pochádzajúci zo závlahových detailov, závlahových čerpacích staníc, poľnohospodárskych strojov a lesníckych strojov a ich súčastí, poľnohospodárskych technických zariadení a kovové časti konštrukčných celkov stavieb alebo javiaci znaky, že z nich pochádza, vykupovať a zbierať odpad iba od poľnohospodárskych a lesných subjektov, súkromne hospodáriacich roľníkov alebo od podnikateľských subjektov pracujúcich s nimi na zmluvnom základe,
- pri zbere a výkupe kovových odpadov pozostávajúci z elektrických rozvodov, elektrických transformátorov a ich súčastí alebo javiaci znaky, že z nich pochádza, vykupovať a zbierať odpad iba od subjektov, ktoré sú oprávnené s nimi pracovať, alebo od podnikateľských subjektov pracujúcich s nimi na zmluvnom základe,
- pri výkupe kovových odpadov zo starých vozidiel a ich častí a súčiastok alebo javiaci znaky, že z nich pochádza, iba od osôb, ktoré sú oprávnené s nimi nakladať a z vozidiel a ich častí a súčiastok alebo javiaci znaky, že z nich pochádza, iba od držiteľa vozidla alebo od podnikateľských subjektov vykonávajúcich servis vozidiel,
- pri zbere alebo výkupe kovového odpadu pri vybraných druhoch (ods. 6 a ods. 7 § 16 zákona o odpadoch) vyžadovať od osoby, od ktorej sa odpad zbiera alebo vykupuje, ak ide o
  1. fyzickú osobu preukázanie totožnosti predložením jej dokladu totožnosti, a to v rozsahu meno, priezvisko, adresa trvalého pobytu a číslo dokladu totožnosti,
  2. fyzickú osobu, ktorá je zodpovedným zástupcom právnickej osoby alebo fyzickej osoby - podnikateľa alebo je osobou oprávnenou konať v ich mene alebo ide o fyzickú osobu – podnikateľa, preukázanie totožnosti predložením jej dokladu totožnosti v rovnakom rozsahu ako v bode 1 a obchodné meno, identifikačné číslo organizácie a sídlo právnickej osoby alebo miesto podnikania fyzickej osoby - podnikateľa,
- pri zbere alebo výkup kovového odpadu pri vybraných druhoch (ods. 6 a ods. 7 § 16 zákona o odpadoch) vyžadovať od osoby, od ktorej sa odpad zbiera alebo vykupuje viesť a uchovávať evidenciu o osobách, od ktorých odpad zbiera alebo vykupuje, o druhoch a množstve kovových odpadov od nich odobratých alebo vykúpených,
- ďalej viesť a uchovávať opis a dokumentáciu, ktorú tvorí fotodokumentácia alebo videodokumentácia o kovovom odpade od vstupu do zariadenia na zber odpadov až po jeho konečné umiestnenie v zariadení na zber odpadov,
- uhrádzať platbu za výkup kovového odpadu formou peňažného poukazu na výplatu alebo formou bezhotovostného platobného styku,
- používať pri zisťovaní hmotnosti preberaného kovového odpadu výlučne váhy zaradené do skupiny určených meradiel a spĺňajúce požiadavky na určené meradlo,
- zhromažďovať prevzatý kovový odpad aspoň 7 dní odo dňa jeho prevzatia pred jeho odovzdaním ďalšiemu držiteľovi na ďalšie nakladanie,

- monitorovať priestor s umiestneným kovovým odpadom kamerovým systémom, uchovávať záznam z kamerového systému počas 14 dní odo dňa jeho zhotovenia a na vyžiadanie tento záznam poskytnúť orgánom štátnej správy odpadového hospodárstva.

9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite

Zberňa kovového odpadu, papiera a lepenky je situovaná v zastavanom území mesta Prakovce v oplotenom priemyselnom areáli.

Využitie územia je v súlade s platným územným plánom obce Prakovce na dané územie.

Lokalizácia zariadenia zodpovedá požiadavkám a potrebám navrhovateľa a rieši potrebné požiadavky na funkciu a účel zariadenia na nakladanie s odpadmi na pozemku, ktorý má prevádzkovateľ v nájme. Pokračovanie posudzovanej činnosti predpokladá využitie existujúceho vybavenia a existujúcich stavebných objektov prevádzky a spevnených plôch.

Nakladanie s odpadmi je realizované v súlade s relevantnými všeobecne záväznými právnymi a inými predpismi, najmä s ustanoveniami zákona č.79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vykonávacích predpisov, najmä vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch.

Zariadenie na zber je navrhnuté ako forma stacionárneho zberného miesta, vzhľadom na určený počet oddelene zbieraných komodít. Zariadenie na zber slúži na zber a skladovanie odpadov získaných od fyzických osôb a podnikateľských subjektov.

Hlavnými oblasťami, v ktorých sa prejaví environmentálny prínos pokračovaním činnosti je oblasť ochrany zložiek životného prostredia a zvýšenie možností firiem podieľať sa na recyklácii odpadov, čím sa zároveň zníži objem odpadov zneškodňovaných skládkovaním alebo spaľovaním. Navrhovaná činnosť pri dodržaní legislatívnych, technických a environmentálnych opatrení nepredstavuje riziko pre jednotlivé zložky životného prostredia ani zdravie obyvateľstva.

*Posudzovaná lokalita má z pohľadu činnosti nasledovné **pozitíva**:*

- nejedná sa o novú činnosť v území, ale o pokračovanie pôvodnej činnosti,
- existujúci priemyselný areál, ktorý spĺňa technické a legislatívne požiadavky na nakladanie s odpadmi,
- navrhovaná činnosť je v súlade s územným plánom obce Prakovce, hierarchiou odpadového hospodárstva a POH SR,
- prevádzka je navrhnutá v dostatočnej vzdialenosti od obytnej zóny, v priemyselnom areáli s možnosťou bezproblémového napojenia na jestvujúcu komunikáciu a inžinierske siete,
- na území, kde sa posudzovaná činnosť vykonáva je stanovený 1. stupeň ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, nenachádzajú sa tu žiadne vyhlásené ani navrhované veľkoplošné alebo maloplošné chránené územia a ani územia sústavy NATURA 2000, resp. celé katastrálne územie obce je vyňaté z chráneného vtáčieho územia SKCHVÚ036 Volovské vrchy,
- negatívny vplyv prevádzky na zložky životného prostredia je nevýznamný,
- eliminácia rizika vzniku nelegálnych skládok a neodoborného nakladania s odpadmi.

Pozitíva prevádzky tiež podporuje fakt, že sa jedná o jednoduchú prevádzku, bez zložitých technologických procesov a potrebných energetických či materiálových vstupov, bez záberu poľnohospodárskej pôdy, prevádzka je lokalizovaná v intraviláne, v priemyselnej časti zastavaného územia obce.

Negatívny vplyv prevádzky môžeme predpokladať len pri nepredvídateľných udalostiach a havarijných stavoch. Občasný hluk z prevádzky a tvorba prašných a plyných emisií z dopravy sú v tejto lokalite akceptovateľné a nebudú narušovať pohodu obyvateľstva z dôvodu dostatočnej vzdialenosti od obytnej zóny, pričom nie je predpoklad nárastu frekvencie dopravy spojenej s pokračovaním existujúcej činnosti.

10. Celkové náklady

Investície do posudzovanej činnosti sa nepredpokladajú, pretože ide o existujúcu činnosť, ktorá má pokračovať bez zmien.

11. Dotknutá obec: Prakovce

12. Dotknutý samosprávny kraj: Košický samosprávny kraj

13. Dotknuté orgány:

Okresný úrad Gelnica

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Spišskej Novej Vsi

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Spišskej Novej Vsi

14. Povoľujúci orgán:

Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie, Hlavná 1, 056 01 Gelnica

15. Rezortný orgán: Ministerstvo životného prostredia SR

16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Pre posudzovanú činnosť sa vyžadujú nasledujúce súhlasy :

- súhlas na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov podľa § 97 ods. 1 písm. d) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- súhlas na zhodnocovanie odpadov podľa § 97 ods. 1 písm. c) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- súhlas na vydanie prevádzkového poriadku zariadenia zhodnocovanie odpadov podľa §97 ods.1 písm. e) bod 2 zákona o odpadoch.

17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Vzhľadom na charakter a rozsah posudzovanej činnosti, ako aj lokalizáciu areálu prevádzky nie je predpoklad vplyvu na životné prostredie presahujúce štátne hranice Slovenska.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

III. 1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území

III.1.1. Horninové prostredie, substrát a reliéf

Geomorfologické pomery, geologická stavba a inžiniersko-geologické pomery, reliéf

Podľa regionálneho geomorfologického členenia (Mazúr E., Lukniš M. Geomorfologické členenie SSR, 1986) je posudzované územie katastra obce Prakovce súčasťou Alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, geomorfologickej oblasti Slovenské Rudohorie, celok Volovské vrchy, podcelok Hlinecké vrchy a Hnilecké podolie.

Volovské vrchy sú rozľahlé pohorie v Slovenskom Rudohorí. Základom jeho geologickej stavby sú štruktúry gemerika, silicika a lokálne aj meliatika. Sú tu zastúpené rozličné prvohorné, slabo až úplne metamorfované sedimenty a paleovulkanity, miestami s výskytom železných a polymetalických rúd, sadrovca, magnezitu, na severnom okraji sú väčšie komplexy druhohorných vápencov a dolomitov (Galmus) s krasovými planinkami a kaňonovitými dolinami. Pohorie má ráz vyzdvihnutej klenby s hercýnskou vrásovo-zlomovou štruktúrou. Os pohoria tvorí pás masívnych chrbtov, rozčlenených rebrovito až radiálne odbočujúcimi rázsochami, zväčša s hornatinovým, hladko modelovaným reliéfom. V menej odolných horninách boli vymodelované širšie doliny až brázdy (Hnilecká brázda, Hnilecké Podolie a i.) s vrchovinovým až podvrchovinovým reliéfom. Široké chrbty až plošinky nesú zvyšky starého zarovnaného povrchu. Najvyšším vrchom je Zlatý stôl (1 322 m n.m.). (Zdroj: Diviaková A., Miklós L., Izakovičová Z. a kol., *Atlas reprezentatívnych geoekosystémov Slovenska*, Banská Štiavnica, 2006)

Z **hľadiska morfoloigicko-morfometrického členenia** predstavuje reliéf eróznej brázdy Hnileckého podolia nerozčlenenú rovinu, severne na ňu v západnej časti katastra obce Prakovce nadväzuje stredne členitá vrchovina, zvyšnú časť územia je tvorená silne členitou nižšou hornatinou. Prítoky Hnilca v oblasti majú tvar hlbokých V dolín bez nivy alebo so slabo vyvinutou nivou, údolie Hnilca predstavuje prielomovú nekaňonovitú dolinu, v rámci ktorej má Hnilec dobre vyvinutú nivu.

Zo **súčasných reliéfortvorných procesov** prevládajú fluvialne a stráňové procesy, z ktorých sa v posudzovanom území zväčša uplatňuje silný fluvialny erózný proces so silnou hĺbkovou eróziou a stredne silným až silným pohybom svahových hmôt v horskom reliéfe, v nive Hnilca fluvialny akumulčno-erózný proces.

Geologický podklad je tvorený horninami staršieho paleozoika gemerika. Južný okraj územia je budovaný metapieskovcami, fylitmi, karbonátmi, zlepenkami, bázickými metavulkanitmi, patriacimi do súvrstvia Bystrého potoka, vo zvyšnej časti sa strieda dmavské súvrstvie, budované metapieskovcami, fylitmi, karbonátmi, menej zlepenkami, bázickými metavulkanitmi s kyslými spodnodevónskymi vulkanitmi. Kvartérny pokryv tvorí prevažne nečlenené predkvartérne podložie s nepravidelným pokryvom bližšie nerozlíšených svahovín a sutín. Lokálne sú v nive Hnilca zastúpené fluvialne sedimenty, tvorené prevažne nivnými humóznymi hlinami alebo hlinito-piesčitými až štrkovito-piesčitými hlinami dolinných nív.

Z hľadiska **inžinierskogeologickej rajonizácie** patrí územie do viacerých rajónov.

Región	jadrových pohorí	
Subregión	obalových jednotiek	
Rajón	predkvartérnych hornín	Mn rajón nízkometamorfovaných hornín
	kvartérnych hornín	F rajón údolných riečnych nánosov

Rajón kvartérnych hornín sa vyskytuje len v oblasti Hnileckého podolia.

Tektonika

Neotektonickú stavbu záujmového územia tvoria pozitívne jednotky veľkého zdvihu. Cez Prakovce vedie predpokladaná zlomová línia SZ-JV smeru (Zdroj: Štátny Ústav Dionýza Štúra, Geologická mapa M 1:250 000)

V roku 2017 bolo zo záznamov seizmických staníc národnej siete interpretovaných 10 719 teleseizmických, regionálnych alebo lokálnych seizmických javov. Lokalizovaných bolo cca 70 – 80 zemetrasení s epicentrom na území SR. Makroseizmicky bolo na území Slovenska pozorovaných päť zemetrasení, všetky s epicentrom na území Slovenska.

Ložiská nerastných surovín

Na základe údajov Obvodného banského úradu v Spišskej Novej Vsi boli v blízkom aj širšom okolí záujmového územia k 31.12.2018 evidované tieto dobývacie priestory (DP) a chránené ložiskové územia (ChLÚ):

EVIDENCIA DOBÝVACÍCH PRIESTOROV (DP)		
Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi		
Názov DP	Nerast	Názov a sídlo organizácie
Slovinky	Fe, Cu, Hg rudy, baryt, spekularit	Rudné bane, š.p. Banská Bystrica
EVIDENCIA CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ (ChLÚ)		
Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi		
Názov ChLÚ	Nerast	Organizácia
Gelnica - Gelnická žila	Cu rudy	ŠGÚDŠ Bratislava
Helcmanovce	Cu rudy	ŠGÚDŠ Bratislava
Mníšek nad Hnilcom	Polymetalické rudy	ŠGÚDŠ Bratislava
Mníšek nad Hnilcom I	kremeň	ŠGÚDŠ Bratislava
Slovinky	Cu, Pb, Zn, Hg, rudy	Rudné bane, š.p. Banská Bystrica

Poznámka: všetky lokality susedia s katastrálnym územím obce Prakovce mimo dosahu posudzovanej činnosti.

Podľa evidencie ŠGÚDŠ Bratislava je v tomto území evidovaných 125 starých banských diel.

Geodynamické javy

Medzi najvýznamnejšie geodynamické procesy prebiehajúce v širšom záujmovom území patrí bočná erózia tokov, ktorú je možné pozorovať na neregulovaných úsekoch toku Hnilec a jej prítokoch.

Pre samotné záujmové územie posudzovanej činnosti nie je charakteristický výskyt geodynamických javov. Lokalita navrhovanej činnosti sa nachádza v stabilnom území.

Radónové riziko

Koncentrácia radónu v pôdnom vzduchu je priamo úmerná hmotnostnej aktivite rádia v horninovom prostredí, hustote horninového prostredia, koeficientu emanácie a nepriamo úmerná pórovitosti. Podľa odvodenej mapy radónového rizika (*Čížek, P., Smolárová, H., Gluch, A., In: Atlas krajiny SR*), ktorá vychádza zo syntézy výsledkov terénnych meraní objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu s plynopriepustnosťou hornín môžeme konštatovať, že pre okres Gelnica je charakteristické stredné radónové riziko (cca 95 % územia), menej nízke radónové riziko (cca 3 % územia) a vysoké radónové riziko (cca 2 % územia). Pre katastrálne územie obce je charakteristické stredné radónové riziko (cca 92 %) a vysoké radónové riziko (cca 8 %).

Seizmicita územia

Z hľadiska regionálnej seizmickej aktivity, v zmysle mapy seizmického ohrozenia v hodnotách makroseizmickej intenzity (*Schenk, V., Schenková, Z., Kottbauer, P., Guterch, B., Labák, P., In: Atlas krajiny SR, 2002*), lokalita navrhovanej činnosti sa nachádza v pásme, v ktorom makroseizmická intenzita (MSK-64) dosahuje 5 – 6 MSK škály. V rámci územia SR ide o stredné resp. nižšie hodnoty seizmického ohrozenia.

III.1.2. Klimatické podmienky

Obec Prakovce leží vo východnej časti Volovských vrchov v nadmorskej výške 380 – 450 m v údolí rieky Hnilec. Podľa platného územného plánu obce najnižší bod katastra má nadmorskú výšku 370 m v údolí Hnilca na východnom okraji katastra, najvyššie body dosahujú kóta 1 052 m n. m. na severnom okraji katastra a kóty Ovčinec (1 012 m n. m.) a Klopaň (1 153 m n. m.) na južnom okraji katastra obce.

Pod pojmom počasie rozumieme aktuálny stav a prognózu do 10 dní, pod pojmom klimatické podmienky rozumieme dlhodobý režim počasia najmenej za 30 rokov. Systematické meranie a pozorovanie počasia sa celosvetovo riadi jednotnou metodikou. Za obdobie, z ktorého sa dá vypočítať normál, sa všeobecne považuje najmenej 30-ročný rad pozorovaní. Svetová meteorologická organizácia (WMO) okrem toho stanovila, že na celosvetové porovnávanie normálov sa budú používať obdobia 1901-1930, 1931-1960 a 1961-1990 (IPCC používa aj obdobie 1951-1980). Pri niektorých analýzach je aj 30-ročné obdobie krátke, preto pri hodnotení extrémov počasia sa používa obdobie 1951-2000, prípadne aj 1901-2000.

Klimaticko-geografické členenie

Záujmové územie patrí do mierne teplej klimatickej oblasti M5, okrsok mierne teplý, vlhký s chladnou až studenou zimou (dolinový/kotlinový) (*Zdroj: Atlas krajiny – Lapin, Tomlain, 2005 – hodnotené obdobie 1931-1960*). Táto oblasť sa vyznačuje priemernými teplotami v januári $\leq -3^{\circ}\text{C}$ a v júli $\geq 16^{\circ}\text{C}$, počet letných dní v roku s maximálnou teplotou vzduchu 25°C a vyššou: < 50 .

Podľa novších údajov v Klimatickom atlase Slovenska z roku 2015, kde vplyvom klimatických zmien bola vykonaná aktualizácia charakteristík na obdobie 1961 - 2010. Pre záujmovú oblasť je dotknuté územie zaradené do mierne teplej oblasti s počtom menej ako 50 letných dní v roku, okrsok M3 mierne teplý, mierne vlhký pahorkatinový až vrchovinový. Táto charakteristika platí pre územie obce Prakovce, bezprostredné okolie rieky Hnilec ostáva v mierne teplej klimatickej oblasti M5. Mierne teplá oblasť sa vyznačuje priemernými teplotami v júli $\geq 16^{\circ}\text{C}$, počet letných dní v roku s maximálnou teplotou vzduchu 25°C a vyššou: < 50 .

Základné klimatické charakteristiky

Zrážkový úhrn na území SR dosiahol v roku 2016 hodnotu 924 mm, čo predstavuje 121 % normálu a je hodnotený ako zrážkovo veľmi vlhký rok.

Priemerné úhrny zrážok na území SR v roku 2016

Mesiac	január	február	marec	apríl	máj	jún	júl	august	septem ber	október	november	december	rok
mm	51	135	29	53	81	62	156	94	51	113	66	33	924
% normálu	111	321	62	96	$\frac{10}{7}$	72	173	116	81	185	106	62	121
Nadbytok/(+)/ deficit(-)	5	93	-18	-2	5	-24	66	13	-12	52	4	-20	162
Charakter zrážkového obdobia	N	MV	S	N	N	S	VV	N	N	VV	N	S	VV
S - suchý, VS – veľmi suchý, MS - mimoriadne suchý, N - normálny, V - vlhký, VV - veľmi vlhký, MV - mimoriadne vlhký													

Podľa údajov SHMÚ rok 2016 je v rámci Slovenska hodnotený ako zrážkovo veľmi vlhký rok. Jednotlivé mesiace mali rozličný charakter. V januári spadlo na územie SR 51 mm zrážok, čo predstavuje 111 % normálu a klasifikujeme ho ako normálny mesiac. Vystriedal ho mimoriadne vlhký február, v ktorom zrážkový nadbytok dosiahol maximum 93 mm (135 mm, 321 % normálu). Marec s hodnotou 29 mm zrážok bol suchý mesiac, kým nasledujúce mesiace apríl a máj boli na hodnote mesačného zrážkového normálu. Nasledoval najsušší mesiac v roku jún, kedy zrážkový deficit dosiahol maximum 24 mm (72 % normálu). Júl bol klasifikovaný ako veľmi vlhký mesiac s hodnotou 156 mm, zodpovedajúcou 173 % normálu. Nasledovali zrážkovo normálne mesiace august, september a november (81 – 116 % normálu) s výnimkou vlhkého októbra (185 % normálu). Koniec roka sa vyznačoval zrážkovo suchým decembrom (33 mm, 62 % normálu). Pri celkovom hodnotení roka 2016 došlo k nadbytku zrážok 162 mm.

Charakter veterných pomerov v polohách s orograficky členitým terénom je určený spravidla výrazným údolím, svahom alebo orientáciou celého pohoria. V našom prípade tieto určujúce faktory sú orientácia údolia Hnilca, orientácia Volovských vrchov a poloha obce južne v údolnej nive Hnilca. Rýchlosť a smer vetra sú sledované v pozorovacích meteorologických staniciach Gelnica (nadmorská výška 357 m n.m.) a Švedlár (nadmorská výška 472 m n.m.), okrem toho aj v Smolníku (nadmorská výška 555 m n.m.) a Mníšku na Hnilcom (nadmorská výška 410 m n.m.). Územie okresu sa nachádza v oblasti s miernymi až priemernými inverznými plochami, v okolí toku Hnilec so silnými inverznými plochami. Priemerná rýchlosť vetra sa pohybuje v rozmedzí 1,0 – 2,8 m.s⁻¹. Záujmové územie je charakterizované priemernou častotou bezvetria za rok 56 ‰ (Švedlár). V priebehu roka prevláda S prúdenie vzduchu, ktoré je aj najsilnejšie.

III.1.3. Voda

Povrchové vody a odtokové pomery

Z hydrologického hľadiska spadá záujmové územie do povodia Dunaja (úmorie Čierne more), čiastkové povodie rieky Hornád.

Katastrálne územie Prakoviec je odvodňované riekou Hnilec, číslo hydrologického poradia 4-32-02, ktorý je čiastkovým povodím rieky Hornád s viacerými krátkymi ľavo- a pravostrannými prítokmi:

Hrelíkov potok (číslo hydrol. poradia 4-32-02-057),
Veľký Hutný potok (4-32-02-055),
Teplý jarok (4-32-02-060),
Zimná voda (4-32-02-059) a
dva bezmenné vodné toky.

Rieka Hnilec je najväčší pravostranný prítok Hornádu, preteká Volovskými vrchmi. Pramení pod Kráľovou hoľou (1 946 m n.m.) v Nízkych Tatrách, dĺžka vodného toku je 89 km. Plocha povodia vodného toku Hnilec po ústie do Hornádu je 654,90 km², dlhodobý priemerný prietok $Q_a = 7,20 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$.

Hnilec pôvodne ústil do Hornádu v Margecanoch, v súčasnosti sa však rieka Hnilec vlieva pri obci Jaklovce do vodnej nádrže Ružín, postavenej na rieke Hornád.

Rieka samotná je prakticky nenarušená, tečie vo svojom prirodzenom koryte, ktoré je len lokálne upravené v obciach. Cez Prakovce však preteká v neupravenom koryte.

Vyhláška MŽP SR č.418/2010Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona v prílohe 2 uvádza v zozname útvarov povrchovej vody nasledujúce charakteristiky pre uvedené vodné toky:

p.č. tot	P.č. čp	Čiastkové povodie	Kategória VÚ	Kód VÚ	Názov vodného útvaru	Typ VÚ	rkm od	rkm do	Dĺžka VÚ
1518	7	Hornád	R	SKH0008	Hnilec	K4M	96,00	72,80	23,20
1519	8	Hornád	R	SKH0010	Hnilec	K3S	71,35	0,00	71,35
1560	49	Hornád	R	SKH0051	Hrelíkov potok	K3M	5,40	0,00	5,40
1568	57	Hornád	R	SKH0059	Veľký potok	K3M	13,90	8,45	5,45
1569	58	Hornád	R	SKH0060	Veľký potok	K2M	8,45	0,00	8,45
1663	152	Hornád	R	SKH00157	Zimná voda	K3M	6,10	0,00	6,10

Vysvetlivky:

Typy vodných útvarov kategórie riek:

K2M – malé toky v nadmorskej výške 200 - 500 m v Karpatoch

K3M - malé toky v nadmorskej výške 500 - 800 m v Karpatoch

K4M - malé toky v nadmorskej výške nad 800 m v Karpatoch

Vodná plocha sa v predmetnom katastrálnom území nevyskytuje.

Rozdelenie odtoku v roku

Rozdelenie vodnosti v roku charakterizuje časová zmena priemerných mesačných prietokov. Pre povodie Hornádu je charakteristický odtokový režim s maximálnymi priemernými mesačnými prietokmi v jarnom období (mesiace marec, apríl a máj) a s najmenšími priemernými mesačnými prietokmi v jesennom období (september).

Priemerné prietoky vo vodomerných staniciach na tokoch čiastkového povodia													
Profil	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Q _a
	$\text{m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$												
Hnilec Jaklovce	5,35	4,72	3,56	4,30	7,33	13,9	10,2	8,49	6,71	5,13	4,16	6,01	6,66

Režim veľkých vôd Najpoužívanejšou charakteristikou režimu veľkých vôd je kulminačný prietok povodňovej vlny. Významnosť kulminačnej vlny sa hodnotí priemernou dobou v priebehu, ktorej dosiahnutie možno očakávať, alebo prekroenie uvedenej hodnoty – tzv. N-ročný prietok.

N-ročné prietoky vo vodomerných staniciach na tokoch čiastkového povodia								
Tok	Profil	1	2	5	10	20	50	100
		$\text{m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$						
Hnilec	Jaklovce	606,32	49	72	105	132	160	192

Režim malej vodnosti

Malá vodnosť je fáza hydrologického režimu počas ktorej prietok v toku je tvorený vyčerpaním zásob podzemných vôd. Trvanie malej vodnosti je súvislé časové obdobie počas ktorého je prietok menší ako vhodne zvolená prahová hodnota, ktorá vyplýva z vodohospodárskych úvah, alebo z hraníc klasifikácie vodnosti toku. Malá vodnosť je charakterizovaná prietokovými a neprietokovými charakteristikami.

Malá vodnosť v povodí je v priebehu roka sústredená do dvoch období: do letno-jesennej prietokovej depresie s minimom v mesiaci auguste až októbri a do podružnej zimnej depresie s minimom obvykle v januári.

Najpoužívanejšou prietokovou charakteristikou malej vodnosti je 355 denný prietok za zvolené obdobie. Je výsledkom štatistického spracovania radu priemerných denných prietokov za zvolené obdobie. Udáva hodnotu prietoku, ktorá vo zvolenom období bola zabezpečená v priemere 355 dní v roku.

M - denné prietoky vo vodomerných staniciach na tokoch čiastkového povodia									
Tok	profil	Q_a ($m^3 \cdot s^{-1}$)	M - denné prietoky ($m^3 \cdot s^{-1}$)						
			30	90	180	270	330	355	364
Hnilec	Jaklovce	6,66	15,3	7,57	4,09	2,43	1,59	1,30	0,833

Podľa údajov SHMÚ v roku 2016 bolo povodie Hornádu zrážkovo veľmi vlhkým obdobím (93 až 98 % 22 príslušného normálu). Priemerné ročné prietoky Hornádu sa v roku 2016 pohybovali v rozpätí (88 až 147 % Q_a).

V povodí Hornádu bol dosiahnutý na Veľkej Bielej Vode (Hrabušice) 10 až 20-ročný prietok, na Svinickom potoku (Svinica) 5 až 10-ročný prietok, 24 na Olšave (Bohdanovce) 5-ročný prietok a na Hnilci (Stratená) 2 až 5-ročný prietok. Minimálne priemerné denné prietoky sa vyskytli najmä v januári a v období od júla do októbra a pohybovali sa v rozpätí Q_{180d} až Q_{364d} dlhodobých hodnôt, vo viacerých vodomerných staniciach klesli pod Q_{364d} .

Priemerné ročné prietoky v povodí Hornádu dosahovali hodnoty 88 až 147 % príslušného dlhodobého priemeru $Q_{a,1961-2000}$, na hlavnom toku 102 až 147 % $Q_{a,1961-2000}$. Maximálne priemerné mesačné prietoky boli zaznamenané prevažne vo februári. Ich relatívne hodnoty sa pohybovali v rozpätí 248 až 513 % príslušných dlhodobých mesačných hodnôt $Q_{ma,1961-2000}$. Minimálne priemerné mesačné prietoky sa väčšinou vyskytovali v januári a júni. Pohybovali sa v rozpätí 10 až 110 % $Q_{ma,1961-2000}$. Maximálne kulminačné prietoky sa vyskytli vo februári, v júli a v novembri. Na Veľkej Bielej vode (Hrabušice) bol dosiahnutý 10 až 20-ročný prietok, na Svinickom potoku (Svinica) bol dosiahnutý 5 až 10-ročný prietok, na Olšave (Bohdanovce) bol dosiahnutý 5-ročný prietok a na Hnilci (Stratená) 2 až 5-ročný prietok. Minimálne priemerne denné prietoky sa vyskytovali prevažne v januári, vo februári, v júni a v júli a pohybovali sa v rozpätí Q_{270d} až Q_{364d} .

Prietokové pomery zisťované na vodnom toku Hnilec sú zisťované na vodomerných staniciach (VS) v správe SHMÚ. Najbližšie k riešenému územiu sa nachádzajú nasledovné tri VS:

- VS č. 8530 Stratená, na riečnom kilometri 75,50 v nadmorskej výške 789,24 m n.m.,
- VS č. 8540 Švedlár – na Hrobliach, na riečnom kilometri 31,00 v nadmorskej výške 439,93 m n.m.,
- VS č. 8560 Jaklovce, na riečnom kilometri 3,00 v nadmorskej výške 323,31 m n.m.

Lokalita posudzovanej činnosti sa nachádza v tesnej blízkosti povrchového toku Hnilec, na výškovej úrovni cca 3 m nad hladinou vodného toku Hnilec.

Podzemné vody

Územie Slovenska je rozčlenené na 141 hydrogeologických rajónov, v zmysle tejto hydrogeologickej rajonizácie je predmetné územie súčasťou hydrogeologického regiónu G 118 Paleozoikum Slovenského rudohoria v povodí Hornádu (vyhláška MŽP SR č.242/2016 Z.z.) s prevažne puklinovou priepustnosťou, budovanom horninami predmezozoika.

Podľa uvedenej vyhlášky je k číslu hydrogeologického rajónu priradený stratigrafický index, ktorý charakterizuje jeho stratigrafickú príslušnosť: G - Rajóny budované horninami predmezozoického veku.

Litologická charakteristika podkladu odráža aj jeho hydrologické vlastnosti. Predmetné územie vyplňajú metamorfity, čo sú horniny so slabou až veľmi slabou puklinovou priepustnosťou a veľmi nízkym zvodnením, nivu Hnilca štrky a piesky s dobrou až veľmi dobrou pórovou priepustnosťou a stredným zvodnením. V území je využiteľné množstvo podzemnej vody $0,20 - 0,49 \text{ l.s}^{-1}.\text{km}^{-2}$.

V Prakovciach sa na monitorovanie kvality podzemných vôd používa od roku 2013 využívaný prameň Barbora (útvár podzemnej vody SK200500FK Puklinové a krasovo - puklinové podzemné vody Slovenského Rudohoria oblasti povodia Hornád).

V tomto útvare podzemnej vody sú ako kolektorské horniny zastúpené najmä fylity, droby, pieskovce, dolomity, vápence, ryolity, dacity, ruly, amfibolity, granity a granodiority stratigrafického zaradenia mezozoikum - paleozoikum. V hydrogeologických kolektoroch útvaru prevažuje puklinová, krasovo-puklinová priepustnosť. Priemerný rozsah hrúbky zvodnencov je 30 m - 100 m. Dominantné krasovo-puklinové hydrogeologické štruktúry sú odvodňované prevažne prameňmi na obvode štruktúr, prípadne na okraji pohoria, v menej priepustných súvrstviach a horninách kryštalinika je smer prúdenia konformný so sklonom terénu. V roku 2017 bola pozorovacia sieť tohto útvaru reprezentovaná 1 využívaným prameňom, 1 nevyužívaným prameňom, 1 nevyužívaným vrtom zabudovaným v hĺbke 41 metrov a 2 vrtmi zabudovanými v hĺbke od 7 do 10 m.

V kationovej časti dominujú ióny Ca^{2+} a Mg^{2+} , v aniónovej časti ióny HCO_3^- . Podľa Palmer-Gazdovej klasifikácie sú puklinové a krasovo-puklinové podzemné vody Slovenského Rudohoria oblasti povodia Hornád zaradené medzi základný výrazný až nevýrazný Ca-Mg- HCO_3 typ.

Mineralizácia sa v objekte 218099 Prakovce - Barbora pohybovala v rozsahu od $96,5 \text{ mg.l}^{-1}$ do $481,9 \text{ mg.l}^{-1}$.

Ochrana vodných zdrojov

Ochranu vodných pomerov a vodárenských zdrojov stanovuje zákon č.364/2004 Z.z. o vodách v znení zákona č. 305/2018 Z.z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Chránenými územiami podľa zákona o vodách sú: územia s povrchovou vodou určenou na odber pre pitnú vodu, územia s vodou vhodnou na kúpanie, územia s povrchovou vodou vhodnou pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb, chránené oblasti prirodzenej akumulácie vôd (chránené vodohospodárske oblasti), ochranné pásma vodárenských zdrojov, citlivé oblasti, zraniteľné oblasti a chránené územia a ich ochranné pásma podľa zákona č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

Zásobovanie pitnou vodou

Podľa údajov Podtatranskej vodárenskej spoločnosti Poprad je na verejný vodovod napojená časť obyvateľstva (vodovodnou sieťou nie je pokrytá celá obec) a organizácie sídlia v obci. Podľa platného územného plánu je súčasný stav rozvodnej siete je vo vyhovujúcom stave a kapacita vodných zdrojov je postačujúca aj pre výhľadové obdobie do roku 2020.

Prevažná časť obce Prakovce je zásobovaná pitnou vodou zo zdrojov:

- povrchové odbery z Hrelíkovho potoka ($10,2 \text{ l.s}^{-1}$) s následnou úpravou na ÚV Prakovce;
- Malý a Veľký Hutný potok s následnou úpravou na ÚV Helcmanovce,
- podzemné zdroje prameňov Barbora 1,2 s výdatnosťou $2,3 \text{ l.s}^{-1}$.

Zdroje majú výdatnosť celkom $22,5 \text{ l.s}^{-1}$. Vodovodná sieť je dotovaná z povrchových odberov z potoka Malý a Veľký Hutný potok nad Helcmanovcami s povoleným odberom 11 l.s^{-1} .

Areál posudzovanej činnosti nevyužíva pitnú vodu z verejných zdrojov, preto nie je napojený na vodovodnú sieť obce.

Kanalizácia

Obec je odkanalizovaná iba čiastočne: Splaškové odpadové vody a dažďové vody zo sídliska vo východnej časti obce sú odvádzané do mechanicko-biologickej čistiarne odpadových vôd situovanej pri štátnej ceste do Margecian a zo severnej časti za štátnou cestou bez čistenia do rieky Hnilec. Kapacita súčasnej ČOV je $372 \text{ m}^3 \cdot \text{d}^{-1}$ a je podľa údajov územného plánu nepostačujúca. Splašky z nehnuteľností v obci, ktoré nie sú napojené na kanalizáciu, sú odvádzané do žúmp a suchých záchodov, ktoré vo väčšine prípadov nie sú dostatočne izolované.

Vodohospodársky chránené územia

Nariadením vlády SR č. 174/2017 Z.z. sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti.

Za citlivé oblasti sa ustanovujú vodné útvary povrchových vôd, ktoré sa nachádzajú na území SR alebo týmto územím pretekajú. Do *citlivej oblasti* je zaradené celé územie SR. Za *zraniteľné oblasti* sú ustanovené poľnohospodársky využívané pozemky obcí, z ktorých otekajú resp. vsakujú vody s nadlimitnou koncentráciou dusičnanov.

Z uvedeného vyplýva, že katastrálne územie obce Prakovce patrí do citlivej oblasti, ale predmetným nariadením vlády nebolo ustanovené za zraniteľnú oblasť.

Najbližším vodným tokom záujmového územia je rieka Hnilec (4-32-02-001), ktorá podľa vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov, je zaradená do zoznamu *vodohospodársky významných vodných tokov*. V širšom okolí hodnoteného územia v katastri obce Prakovce sa nachádzajú ďalšie vodohospodársky významné vodné toky: Veľký Hutný potok (4-32-02-055) a Hrelíkov potok (4-32-02-057), ktoré sú zároveň aj vodárenskými vodnými tokmi, a to v úseku Veľký Hutný potok od rkm 2,60 po rkm 4,90 a Hrelíkov potok od rkm 3,30 po rkm 5,30.

Zákonom NR SR č.305/2018 Z.z. ochránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v §2, odsek 2, písmeno h) je vyhlásené chránená vodohospodárska oblasť Horného povodia rieky Hnilec.

Hranica chránenej vodohospodárskej oblasti vychádza z najvyššieho bodu oblasti z kóty Kráľova hoľa (1948), odtiaľ pokračuje severovýchodným smerom asi 4 km ku kóte Úplaz (1555), kde sa stáča na juhovýchod až východ, pričom sleduje rozvodnicu medzi povodím Hnilca (4-32-02) a povodím Hornádu (4-32-01) po kótu Hýľ (1158). Odtiaľ sa hranica stáča na juhozápad do údolia potoka Biela Voda, ktorý sleduje až po obec Mlynky - časť Biele Vody, prechádza priehradným profilom vodnej nádrže Palcmanská Maša a pokračuje západným smerom po rozvodnici medzi povodím Hnilca (4-32-02) a povodím Slanej (4-31-01) cez kótu Ondrejisko (1271) a Gregová (1168) späť k východiskovému bodu opisu tohto územia na kótu Kráľova hoľa (1948). Z uvedeného vyplýva, že lokalita posudzovanej činnosti je mimo dosahu chráneného územia.

Prírodné liečivé zdroje

Princíp ochrany prírodných liečivých zdrojov stanovuje zákona č. 538/2005 Z.z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Ochrana prírodných liečivých zdrojov pred činnosťami, ktoré môžu nepriaznivo ovplyvniť chemické, fyzikálne, mikrobiologické a biologické vlastnosti vody, jej zdravotnú bezchybnosť, množstvo vody a výdatnosť prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov zabezpečujú ochranné pásma týchto zdrojov.

V katastrálnom území Prakoviec je evidovaný prameň Barbora (katalógové č. 2180, hydrologické číslo 4-32-02-056 005). Priemerná pozorovaná výdatnosť v roku 2009 bola 3,56 l/sek.

Zdroje geotermálnych vôd

Geotermálne vody sú prírodné vody, ohriate zemským teplom tak, že ich teplota po výstupe na zemský povrch je vyššia ako priemerná ročná teplota vzduchu v danej lokalite (v našich podmienkach je to 20°C).

Štruktúry geotermálnych vôd sa v katastrálnom území Prakoviec nenachádzajú.

Územie posudzovanej činnosti, ani jeho blízke okolie nie je súčasťou žiadneho vodohospodársky chráneného územia alebo pásma hygienickej ochrany vodného zdroja.

Vodárenské nádrže a ochranné pásma vodných zdrojov sa v hodnotenom území nenachádzajú.

III.1.4. Pôda

Z pôd sa v katastri Prakoviec vyskytujú prevažne kambizeme.

V údolí Hnilca prevažujú kambizeme podzolové, sprievodné podzoly kambizemné a rankre, zo zvetralín kyslých hornín, v širšom území kambizeme modálne kyslé, sprievodné kultizemné a rankre, zo zvetralín kyslých až neutrálnych hornín. Pôdy sú v údolí Hnilca hlinité, vo zvyšnej časti územia piesčito-hlinité. V údolí Hnilca sú prevažne neskeletnaté až slabo kamenité (0–20%), vo zvyšnej časti územia stredne kamenité (štrkovité) (20–50%). Poľnohospodárska pôda všeobecne je strednej a nízkej bonity a v kategorizácii produkčnosti dosahuje nízke hodnoty (3 v 10-stupňovej stupnici s bodovými hodnotami 0 – 01: neproduktívne pôdy, 30 – 21, 40 – 31 v stupnici 100 – 1). Obsah humusu v hĺbke do 25 cm je nízky (< 1,8 %), len lokálne stredný (1,8 – 2,3 %). Pôdna reakcia je slabo kyslá (6,5 – 6,0 pH), len na severnom okraji katastra stredne kyslá (6,0 – 5,5 pH).

Podľa územného plánu obce je členenie pôdy v katastri obce nasledujúce:

	v ha
Poľnohospodárska pôda celkom	131,42
Z toho	
Orná pôda	16,10
Záhrady	14,76
Trvalé trávne porasty	100,56
Lesné porasty	2 920,46
Vodné plochy	17,71
Zastavané plochy	98,10
Ostatné plochy	23,08
celkom	3 190,77

Trvalé trávne porasty sú prevažne polointenzívne, viac-menej prirodzené, menšia časť z nich je vplyvom intenzifikačných zásahov pomerne chudobná a monotónna, značná časť na degraduje vplyvom obmedzenia obhospodarovania. Na plochách strmších strání alebo zamokrených plôch v alúviách potokov a prameniskách je veľmi hodnotná xerothermná alebo močiarna vegetácia, no aj jej kvalita je závislá od spôsobu hospodárenia.

Oráčiny sa v katastri nenachádzajú. Mozaikové štruktúry sa v rámci katastra vyskytujú na plochách strání a lesných okrajov, kde sú medznaté svahy, ako aj na ostatných miestach, kde sú pestré početné skupiny prirodzenej mimolesnej drevinovej zelene.

Lesný územný celok Obec Prakovce sa nachádza v lesnom hospodárskom celku Gelnica. Celková výmera lesných pozemkov v k.ú. obce predstavuje 2920,46 ha (91%) k.ú. a obhospodaruje ju Pasiénková spoločnosť Prakovce (Prakovce s.r.o.).

Väčšina lesov je zaradená do kategórie lesov hospodárskych a lesov osobitného určenia, ochranné lesy sa nachádzajú lokálne na rôzne veľkých plochách.

Kompaktné lesné porasty na území okresu Gelnica prevažujú, rozprestierajú sa severne a južne od údolia Hnilca a vyplňajú prakticky celé územie katastra mimo Hnileckého podolia.

Porasty sú len lokálne prerušované prevažne antropogénnymi líniami a malými lúčnymi enklávami. Ide prevažne bukové a bukovo-jedľové porasty, lokálne zmiešané prevažne s ďalšími listnáčmi, na okrajoch údolia Hnilca prevládajú ihličnaté porasty s dominantnou jedľou bielou (*Abies alba*), borovicou lesnou (*Pinus sylvestris*) a smrekom obyčajným (*Picea abies*), aj tu sú však do značnej miery premiešané s listnatými druhmi drevín.

Na južne exponovaných polohách sa v údolí Hnilca vyskytujú aj rozsiahlejšie porasty hraba obyčajného (*Carpinus betulus*) a duba zimného (*Quercus petraea*). Svojim zložením a štruktúrou zväčša zodpovedajú potenciálnej prirodzenej vegetácii, len lokálne sa vyskytujú umelo založené monokultúry ihličnatých drevín.

III.1.5. Fauna a flóra

Fauna

Dotknuté územie patrí do provincie Karpaty, oblasti Západné Karpaty, vnútorného obvodu, centrálného okrsku, rudohorského podokrsku (Čepelák, 1980).

Pre územie **okresu** Gelnica je charakteristický prevažne pôvodný výskyt spoločenstiev fauny.

Pri súčasnom zastúpení druhov fauny v hodnotenom území sa uplatňujú druhy od nížinných až po horské. Prevažne sú zastúpené druhy viazané na lesnú krajinu, ktorá tvorí podstatnú časť územia okresu, menej na oráčino-lesnú a biotopy ľudských sídiel.

V zalesnenej krajine sú zastúpené druhy viazané na biotopy listnatých a zmiešaných lesov a krovín. Z vyššej zveri napr. jeleň lesný (*Cervus elaphus*), srnec hôrny (*Capreolus capreolus*).

Veľké mäsožravce zastupuje vlk obyčajný (*Canis lupus*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), líška hrdzavá (*Vulpes vulpes*). Častý je výskyt diviaka lesného (*Sus scrofa*), vo Volovských vrchoch sa vyskytuje medveď hnedý (*Ursus arctos*). Malé mäsožravce reprezentujú lasica obyčajná (*Mustela nivalis*), hranostaj obyčajný (*Mustela erminea*), jazvec lesný (*European badger*), kuna lesná (*Martes martes*). Z malých hlodavcov tu žijú plch lesný (*Dryomys nitedula*), plch sivý (*Glis glis*), plšik lieskový (*Muscardinus avellanarius*).

Najbohatšiu triedu stavovcov tvoria vtáky, ako napr. bocian čierny (*Ciconia nigra*), hadiar krátkoprstý (*Circaetus gallicus*), sokol rároh (*Falco cherrug*), orol skalný (*Aquila chrysaetos*) a orol kriklavý (*Clanga pomarina*). Hojne sa vyskytujú krkavce a orešnice. V teplejších oblastiach územia sa vyskytujú spevavce – škovránok stromový (*Lullula arborea*), sýkorka hôrna (*Poecile palustris*), mlynárka dlhochvostá (*Aegithalos caudatus*), brhlík obyčajný (*Sitta europaea*), muchárik (*Ficedula sp.*), stehlík (*Carduelis*, *Acanthia sp.*) a pod.

Chladnejšie oblasti obýva sýkorka chocholnatá (*Lophophanes cristatus*), kôrovník (*Certhia*), drozd kolohrivý (*Turdus torquatus*) a drozd trskotavý (*Turdus viscivorus*). Popri riekach a potokoch žije napr. kúdelnička lužná (*Remiz pendulinus*), brehuľa hnedá (*Riparia riparia*), včelárik zlatý (*Merops apiaster*), sláviky (*Erithacus*), svrčiak riečny (*Locustella fluviatilis*).

Stepné biotopy ako zajac poľný (*Lepus europaeus*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), jarabica poľná (*Perdix perdix*), bažant obyčajný (*Phasianus colchicus*) sú zastúpené v menšej miere.

Na vodné toky sa viažu druhy typické pre vodné spoločenstvá. Z rýb žijúcich vo vodných tokoch sú tu najmä pstruh potočný (*Salmo trutta fario*), pstruh dúhový (*Oncorhynchus mykiss*), lipeň tymiánový (*Thymallus thymallus*), jalec tmavý (*Leuciscus idus*) a iné.

Biotopy ľudských sídiel reprezentujú napr. vrabec domový (*Passer domesticus*), kuvik obyčajný (*Athene noctua*), bocian biely (*Ciconia ciconia*), d'ateľ hnedkavý (*Dendrocopos syriacus*), drozd čvíkotavý (*Turdus pilaris*), lastovička obyčajná (*Hirundo rustica*), hrdlička záhradná (*Streptopelia decaocto*), kavka tmavá (*Corvus monedula*), z hlodavcov myš domová (*Corvus monedula*), potkan hnedý (*Rattus norvegicus*) a iné.

V posudzovanom území areálu prevádzky zberného dvora neboli zaznamenané žiadne druhy fauny. Tento fakt vychádza z reálnej podoby a charakteru areálu – ide o betónovú plochu, oplotenú z troch strán ohrazenú ťažko prekonateľnými prekážkami: zo severnej a západnej strany areál ohraňuje dvojité bariéry, ktorú predstavuje rieka Hnilec a súbežne s ňou železničná trať. Z južnej strany je to cesta II/546, jediná prístupová cesta umožňujúca tranzit v smere od Košíc – Gelnice na Mníšek nad Hnilcom, Nálepku atď. Ide o bariéry, ktoré fyzicky bránia pohybu fauny násypmi, vodnou plochou, vodnou elektrárnou a jej prírodným kanálom a ťažko dostupným terénom na prepojenie s okolitým lesným porastom. Okrem toho pohyb po železnici a cestnej komunikácii hlukom a svetlom odstraňuje jedince fauny z územia. Celý uvažovaný priestor je pod silným predačným tlakom.

Dominantné spoločenstvo druhov v širšom okolí v intraviláne obce tvorí druhové spoločenstvo živočíchov intravilánu a druhov viazaných na ľudské obydlie. Charakterizujú ho nielen najbežnejší zástupcovia avifauny, ale aj spoločenstvo cicavcov, ktoré vyhľadávajú ľudské obydliá za účelom úkrytu aj potravy resp. reprodukcie.

Nejedná sa o uzavreté spoločenstvá nakoľko priestor komunikuje s vonkajšou krajinou bezprostredne vegetáciou alebo sprostredkované riečnymi koridormi. Zoocenózy tečúcich vôd sú reprezentované riekou Hnilec s brehovými porastmi. Na tieto biotopy sú viazané hlavne obojživelníky. V súčasnosti je rieka Hnilec v úseku pri areáli prevádzky, kde je umiestnená vodná elektrárňa, bez vody, pretože všetka voda je odrazená na vodnú turbínu. Z pôvodnej podoby prírodného prostredia sa zachovali iba brehové porasty okolo vodného toku Hnilec.

Na dotknutej lokalite (priemyselný areál) nebol zaznamenaný trvalý výskyt chránených, vzácných ani ohrozených druhov rastlín ani živočíchov.

Ochrana fauny v uvedených súvislostiach nelimituje územie posudzovanú činnosť.

Flóra

Podľa fyto geografického členenia Slovenska (Futák, J., In: *Atlas SSR, 1980*) patrí predmetné územie do oblasti západokarpatskej flóry (Carpathicum occidentale), obvodu predkarpatskej flóry (Praecarpathicum), okresu Slovenské rudohorie.

Z hľadiska genofondovo významných lokalít a ekologicky významných segmentov je územie **okresu** možné rozdeliť zhruba na dve časti – na severnú a južnú od rieky Hnilec. V severnej časti, ktorá tvorí len malú plochu územia okresu, prevláda intenzívne obhospodarovaná poľnohospodárska pôda s množstvom ekostabilizačných prvkov. V južnej časti okresu, kde je situovaný aj areál navrhovanej činnosti, prevládajú súvislé lesy. Podľa mapy potenciálnej prirodzenej vegetácie prevažujú bukové lesy a jedľovo-bukové lesy. Menej sú zastúpené podhorské bukové lesy a bukové lesy v horských polohách s výskytom javorovo-lipových lesov v nižších polohách a jedľových a jedľovo-smrekových lesov.

V okolí niektorých tokov sú zvyšky lužných lesov s jarnou flórou (napr. záružlie močiame (*Caltha palustris*), hviezdica hájna (*Stellaria nemorum*), čerkáč obyčajný (*Lysimachia vulgaris*), netýkavka nedotklivá (*Impatiens noli-tangere*), karbinec európsky (*Lycopus europaeus*)). V okolí toku Hnilec prevládajú porasty jelšových lesov na nivách podhorských a horských vodných tokov.

V dolinách sú zastúpené brezy, liesky a jelšiny, borovice.

Typickým krajinným prvkom Volovských vrchov sú vrcholové a svahové lúky, v ktorých je zastúpená brusnica pravá (*Vaccinium vitis-idaea*), brusnica čučoriedková (*Vaccinium myrtillus*), ľalie (*Lilium*), horce (*Gentiana*), margaréta biela (*Leucanthemum vulgare*), vres obyčajný (*Calluna vulgaris*) a iné.

Bohatá je aj kvetena lúk Volovských vrchov v dolinách a údolí rieky Hnilce.

Najcennejšie sú lúky medzi Starou Vodou a Švedlárom s výskytom chráneného kosatca sibírskeho (*Iris sibirica*).

Botanicky je ďalej hodnotné územie medzi Poráčom a Krompachmi – na Galmuse sú chránené lokality tisú obyčajného (*Taxus baccata*).

V alúviách vodných tokov sa zachovali mezofilné lúky s typickou skladbou tráv (napr. metlica trstnatá (*Deschampsia cespitosa*), ovsík obyčajný (*Arrhenatherum elatius*), iskerník (*Ranunculus*)). Botanicky zaujímavé sú aj slatinné lúky, ktoré reprezentuje napr. vrba plazivá (*Salix repens*), jazyčník sibírsky (*Ligularia sibirica*) a iné.

Rozšírenie mimolesnej drevinnej zelene je v poľnohospodárskej krajine rozdelené vcelku rovnomerne a predstavuje najmä líniovú zeleň na medziach, úvozoch a stržiach, okolo potokov, pomerne rozsiahly výskyt má aj skupinová, hlúčiková, falangovitá až plošná mimolesná zeleň. V porovnaní s celoslovenskými pomermi predstavuje posudzované územie krajinu so stredným až dobrým zastúpením rozptýlenej stromovej vegetácie a riedkym zastúpením rozptýlenej krovinovej vegetácie.

Z hľadiska drevinového zloženia prevláda najmä jedľa biela (*Abies alba*), smrek obyčajný (*Picea abies*), borovica lesná (*Pinus sylvestris*), buk lesný (*Fagus sylvatica*), breza previsnutá (*Betula pendula*), topoľ osikový (*Populus tremula*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), v líniovej skladbe drevín sa uplatňuje najmä lieska (*Corylus avellana*), trnka (*Prunus spinosa*), ruža šípová (*Rosa canina*), hloh jednozemenný (*Crataegus monogyna*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), bršlen európsky (*Euonymus europaeus*), vrba rakytová (*Salix caprea*) a vrba krehká (*Salix fragilis*), lieska (*Corylus avellana*) a baza čierna (*Sambucus nigra*), menej čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), vrba sliezská (*Salix silesiaca*), jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*) či krušina jelšová (*Frangula alnus*). Brehové porasty sú zväčša tvorené vrbou krehkou (*Salix fragilis*), vrbou sivou (*Salix eleagnos*), vrbou purpurovou (*Salix purpurea*), jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*), jelšou sivou (*Alnus incana*) a čremchou (*Padus avium*), vtrúsenou brezou (*Betula pendula*), lieskou (*Corylus avellana*), vrbou rakytovou (*Salix caprea*), smrekom (*Picea abies*), borovicou (*Pinus sylvestris*), lipou malolistou (*Tilia cordata*), javorom mliečnym (*Acer platanoides*), lokálne jedľou (*Abies alba*), kalinou obyčajnou (*Viburnum opulus*).

Areál posudzovanej prevádzky – celá jeho plocha je tvorená betónovými panelmi, teda nie sú tu vytvorené podmienky pre výskyt akýchkoľvek rastlín. Z vonkajšej strany oplotenia areálu prevádzky sa v priestore medzi oplotením, brehom Hnilca a železničnou traťou rozmnožili invázne druhy Fallopie. Územie je ťažko dostupné.

III.1.6. Chránené územia prírody

Zákon NR SR č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov definuje osobitne chránenú časť prírody a krajiny ako časť prírody a krajiny, ktorou sú:

- chránené druhy,
- chránené územia,
- územia európskeho významu,
- súkromné chránené územia,
- chránené objekty,
- ochranné pásma.

Územnou ochranou prírody a krajiny podľa tohto zákona sa rozumie ochrana prírody a krajiny na území Slovenskej republiky alebo jeho časti. Pre územnú ochranu sa ustanovuje päť stupňov ochrany. Rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom ochrany zväčšuje.

Lokality, na ktorých sa nachádzajú biotopy európskeho významu a biotopy národného významu, biotopy druhov európskeho významu, biotopy druhov národného významu a biotopy vtákov vrátane sťahovavých druhov, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia, významné krajinné prvky alebo prírodné výtvory, možno vyhlásiť za chránené územia:

- a) chránená krajinná oblasť,
- b) národný park,
- c) chránený areál,
- d) prírodná rezervácia, národná prírodná rezervácia,
- e) prírodná pamiatka, národná prírodná pamiatka,
- f) chránený krajinný prvok,
- g) chránené vtáčie územie,
- h) obecné chránené územie.

Ak to vyžaduje záujem ochrany národného parku, chráneného areálu, prírodnej rezervácie, národnej prírodnej rezervácie, prírodnej pamiatky alebo národnej prírodnej pamiatky možno vyhlásiť ich ochranné pásmo, a to spôsobom, akým sa podľa tohto zákona vyhlasuje príslušné chránené územie.

Ak ochranné pásmo prírodnej rezervácie alebo ochranné pásmo národnej prírodnej rezervácie nebolo vyhlásené, je ním územie do vzdialenosti 100 m smerom von od jej hranice a platí v ňom tretí stupeň ochrany.

Ak ochranné pásmo prírodnej pamiatky alebo ochranné pásmo národnej prírodnej pamiatky nebolo vyhlásené, je ním územie do vzdialenosti 60 m smerom von od jej hranice a platí v ňom tretí stupeň ochrany. Toto ustanovenie neplatí, ak ide o ochranné pásmo jaskyne a ochranné pásmo prírodného vodopádu.

Z hľadiska ochrany prírody posudzovaná lokalita sa nenachádza v chránenom území a ani v jej širšom okolí nevstupuje do prírodných zložiek a prvkov územia, ktoré by bolo zaradené do niektorého zo stupňov ochrany v zmysle zákona NR SR č. 543/2004 o ochrane prírody a krajiny. Tak isto ani širšie posudzované územie netvorí priestor, na ktorý by sa vzťahovali podmienky osobitného režimu ochrany a obmedzenia v súvislosti so správou a režimom ochrany prírody vyššieho ako prvého stupňa ochrany.

Do k.ú. Prakovce nezasahuje žiadne veľkoplošné chránené územie. Hranica najbližšieho veľkoplošného chráneného územia - NP Slovenský raj sa nachádza od posudzovaného územia 30 km severozápadným smerom a NP Slovenský kras 15 km juhovýchodne.

V okrese Gelnica sa nachádzajú 4 maloplošné chránené územia:
prírodné pamiatky (PP) PP Hanigovská línia a PP Závadské skaly
prírodné rezervácie (PR) PR Kloptáň a PR Polianske rašelinisko.

Najbližším maloplošným chráneným územím je prírodná rezervácia Kloptáň vzdušnou čiarou vzdialená cca 3 km, ale bez väzby na dotknutú posudzovanú lokalitu.

Prírodná rezervácia (PR) Kloptáň zasahuje do k.ú. Prakovce, bola vyhlásená vyhláškou MŽP SR č. 83/1993 Z.z., má výmeru 270 700 m². Predmetom ochrany sú vrcholové lesné spoločenstvá s prevažujúcimi porastmi buka, javora horského a početným zastúpením jedlín na juhovýchodných a severovýchodných svahoch Kloptáňa (1 153 m n.m.) v Slovenskom rudohorí – Volovských vrchoch s výskytom vzácných a chránených druhov rastlín, pozoruhodný je kosatec sibírsky. Okolie Kloptáňa má skoro pralesovitý charakter.

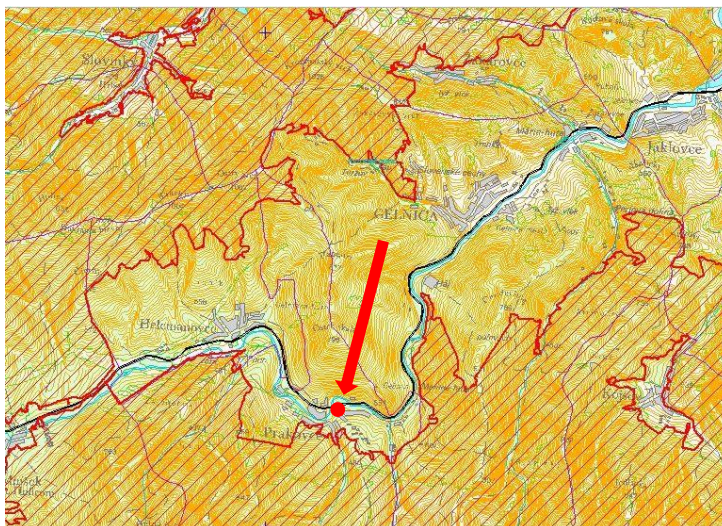
Areál zariadenia na zber kovových odpadov, ani v jeho blízkosti okolie nie je súčasťou ani v dotyku s uvedeným maloplošným chráneným územím.

Súvislá európska sústava chránených území NATURA 2000:

NATURA 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie (EÚ) a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. Tvoria ju chránené vtáčie územia a územia európskeho významu.

Chránené vtáčie územia

Do okresu Gelnica a tiež do k.ú. Prakovce zasahuje chránené vtáčie územie SKCHVÚ036 Volovské vrchy, vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 196/2010 Z.z. Katastrálne územie obce Prakovce je však z uvedeného chráneného územia vyňaté – ako je zrejmé z nasledujúceho detailu situácie.

Hranice a územie SKCHVÚ Volovské vrchy

Areál posudzovanej prevádzky

Účelom ochrany územia Volovské vrchy je zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov: orol kriľavý (*Aquila pomarina*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), včelár lesný (*Pernis apivorus*), kuvik kapcavý (*Aegolius funereus*), kuvik vrabčí (*Glaucidium passerinum*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), ďateľ trojprstý (*Picoides tridactylus*), ělna sivá (*Picus canus*), ďateľ čierny (*Dryocopus martius*), strakoš červenochrbtý (*Lanius collurio*), muchárik červenohrdlý (*Ficedula parva*) a muchárik bieločrý (*Ficedula albicollis*). Pravidelne tu hniezdi viac ako 1 % národnej populácie druhov výr skalný (*Bubo bubo*), orol skalný (*Aquila chrysaetos*), tetrov holňiak (*Tetrao tetrix*), tetrov hlucháň (*Tetrao urogallus*), jariabok hômy (*Bonasa bonasia*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), rybárik riečny (*Alcedo atthis*), ďateľ bieločrý (*Dendrocopos leucotos*), ďateľ prostredný (*Dendrocopos medius*), krutihlav hnedý (*Jynx torquilla*), penica jarabá (*Sylvia nisoria*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*) a muchár sivý (*Muscicapa striata*).

V rámci okresu Gelnica patria do predmetného CHVÚ katastrálne územia: Gelnica, Helcmanovce, Henclová, Jaklovce, Kluknava, Kojšov, Margecany, Mníšek nad Hnilcom, Nálepko, **Prakovce**, Rolova Huta, Smolnícka Huta, Smolník, Stará Voda, Švedlár, Úhorná, Veľký Folkmar, Závadka pri Nálepke a Žakarovce.

Zoznam parciel CHVÚ Volovské vrchy v katastrálnom území Prakovce:

854, 855, 856, 857, 858, 1191/1, 1191/1, 1191/2, 1193, 1194, 1195, 1196, 1197, 1198, 1199, 1200, 1201, 1202, 1203, 1204, 1205, 1206, 1207, 1208, 1209, 1210, 1211, 1212, 1213, 1214, 1215, 1216, 1217, 1218, 1219, 1220, 1221, 1222, 1223, 1224, 1225, 1226, 1227, 1228, 1229, 1230, 1231, 1232, 1233, 1234, 1235, 1236, 1237, 1238, 1239, 1240, 1241, 1242/1, 1242/2, 1243, 1244, 1245, 1246/1, 1246/2, 1247, 1248/1, 1248/2, 1249, 1250, 1251, 1252,

1253, 1254, 1255, 1256, 1257, 1258, 1259, 1260, 1261, 1262, 1263, 1264, 1265, 1266, 1267, 1268, 1269, 1270, 1271, 1272, 1281, 1282, 1283, 1284, 1285, 1286, 1288, 1290, 1290, 1291, 1292/1, 1293.

Preto posudzovaný priestor prevádzky nie je ani súčasťou chráneného vtáčieho územia a nespadá ani do európskej sústavy chránených území (NATURA 2000).

Vyhlásené chránené vtáčie územie SKCHVÚ0036 Volovské vrchy obkolesuje kataster obce Prakovce aj širšieho územia na sever od obce. Hranica SKCHVÚ0036 Volovské vrchy sa najviac približuje k posudzovanej lokalite prevádzky hranicou intravilánu obce vo vzdialenosti 312 m južným smerom.

Územia európskeho významu

Podľa evidencie ŠOP SR, v okrese Gelnica sa nachádzajú 3 územia európskeho významu, uvedené v nasledovnej tabuľke:

Identifikačný kód	Názov územia	Rozloha v ha	Katastrálne územia	Územne príslušný útvar ŠOP SR
SKUEV0344	Starovodské jedliny	397,79	Švedlár	NP Slovenský kras
SKUEV0351	Folkmárska skala	140,97	Veľký Folkmar	NP Slovenský kras
SKUEV0354	Hnilecké rašeliniská	55,31	Henclová, Nálepково	NP Slovenský kras

Ani jedno z uvedených území európskeho významu nie je v dosahu posudzovanej činnosti.

III. 2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

Súčasná krajinná štruktúra katastrálneho územia obce predstavuje kultúrnú krajinu výrazne ovplyvnenú priemyselnou a banskou činnosťou vykonávanou v minulosti nielen v obci ale i v okrese Gelnica. V súčasnosti zaberajú lesy až 80% rozlohy územia. Osídlenie je sústredené v doline Hnilca.

Celý extravilán katastra obce Prakovce je rozdelený na dve odlišné časti. Zalesnená časť katastra predstavuje homogénnu lesnú krajinu s prirodzenými ekosystémami, vhodnú na preferovanie hospodárskych a najmä mimoprodukčných funkcií lesa.

Poľnohospodárska krajina predstavuje zväčša lúčno-lesnú krajinu s čiastočne pozmenenými ekosystémami, vhodnú na extenzívne hospodárske využitie a rozvoj rekreačno-športového potenciálu.

Tento fakt odráža hodnotenie krajiny z hľadiska ekologickej stability, ktoré poľnohospodársku krajinu v okolí obce hodnotí ako priestor ekologicky stredne stabilný a zvyšnú časť územia v oblasti lesnej klasifikuje ako priestor ekologicky stabilný.

V intraviláne obce, kde sa nachádza posudzovaná prevádzka, sú prvky pôvodnej prírodnej krajiny úplne potlačené prvkami urbanizovaného prostredia. Ako už bolo uvedené areál prevádzky je zo severnej a západnej strany ohraničený dvojistou bariérou, ktorú predstavuje rieka Hnilec s vodnou elektrárnou a súbežne s tokom železničná trať. Z južnej strany je to cesta II/546. Priemyselnú zónu obce tvoria početné priemyselné objekty z dávno zaniknutej priemyselnej činnosti, v ktoré postupne chátrajú alebo v nich vznikajú nové podnikateľské aktivity menšieho rozmeru. Za cestou II/546 oproti priemyselnému areálu sú obytné objekty – rodinné domy, sídliská, cintorín, kostoly, školy, obchody a služby atď.

Ekologicky významné prvky

V katastrálnom území extravilánu obce boli územným plánom obce mimo územia NATURA 2000 vyčlenené niektoré genofondové lokality flóry, fauny a významné biotopy ako ekologicky významné prvky. Väzbu na posudzovanú lokalitu prevádzky (nepriamu), z nich má iba:

Rieka Hnilec s prítokmi

Hnilec predstavuje prirodzene tečúci tok s lokálnymi úpravami v obci a rozsiahlejšou úpravou na úrovni priemyselného areálu, najmä mimo obce aj s hodnotnými prirodzenými brehovými porastmi, ktorým dominuje jelša sivá (*Alnus incana*), primiešaná je i vŕba purpurová (*Salix purpurea*) a vŕba krehká (*Salix fragilis*). Časť brehov v dolnej časti obce tvoria skalné výstupy podložených hornín s charakteristickou kyslomilnou petrofilnou vegetáciou, ostro odlišnou od aluviálnych spoločenstiev. V drevinovej vrstve tu dominuje lipa malolistá (*Tilia cordata*), breza previsnutá (*Betula pendula*), dub zimný (*Quercus petraea*), jarabina vtáčica (*Sorbus aucuparia*), borovica lesná (*Pinus sylvestris*). Na týchto miestach sa lokálne vyskytujú aj teplomilné druhy, migrujúce proti toku Hnilca z tzv. Hornádskej cesty. Značné plochy nivy sú pokryté jelšovými lesíkmi s dominanciou jelše sivej (*Alnus incana*), vŕby krehkej (*Salix fragilis*), primiešaná je kalina obyčajná (*Viburnum opulus*), krušina jelšová (*Frangula alnus*), baza čierna (*Sambucus nigra*), ruža ovisnutá (*Rosa pendulina*). Súčasťou prvku je aj rozsiahlejší jelšový lesík na západnom okraji katastra, obklopený antropogénnymi biotopmi, vo východnej časti s voľnou plochou, porastenou ostricovými porastmi s pálkou úzkolistou (*Typha angustifolia*). Okrem dominantnej jelše sivej (*Alnus incana*) sa vyskytuje i čremcha strapcovitá (*Padus avium*), baza čierna (*Sambucus nigra*), bršlen európsky (*Euonymus europaeus*), kalina obyčajná (*Viburnum opulus*) a vŕba krehká (*Salix fragilis*), v ich podrade sú charakteristické hodnotné močiarne spoločenstvá. Južný okraj plochy na styku so železnicou je tvorený násypom z lomového kameňa, porastený druhotným spoločenstvom, veľmi blízkym prirodzenému sutinovému lesu, s výskytom lipy malolistej (*Tilia cordata*), čerešne vtáčej (*Cerasus avium*), slivky trnkovej (*Prunus spinosa*), brezy previsnutej (*Betula pendula*), borovice lesnej (*Pinus sylvestris*) a duba zimného (*Quercus petraea*).

Ako už bolo uvedené, v úseku, kde rieka Hnilec omýva hranicu areálu prevádzky je koryto prázdne, pretože vodná elektráreň používa všetku vodu v koryte na výrobu elektriny. Zatiaľ tento fakt nemal výraznejší vplyv na kvalitu brehových porastov, ale pokiaľ ide o faunu vo vodnom toku – odrazenie vody má fatálne následky a predstavuje neprekonateľnú bariéru. Nedostupnosť územia, ktoré je odrezané od okolia násypom železničnej trate a vodným tokom má za následok úplné obsadenie územia inváznym druhom Fallopia.

Ostatné genofondové lokality vytypované územným plánom: Ortvaň, Stádlo, Malé stádlo a Veľké stádlo, Polianky – Stará kolónia, Vangort – Gelnická hora – Ostrá skala, Na Prakovce – Tertov breh a Dubová úboč sú vzdialené od areálu prevádzky bez akéhokoľvek dosahu posudzovanej činnosti na ne.

Územný systém ekologickej stability (ÚSES)

Podľa aktualizovaného Generelu nadregionálneho ÚSES SR zasahuje do územia katastra obce Prakovce **biocentrum nadregionálneho významu** Kloptaň, na južnom okraji ním prebieha **nadregionálny biokoridor**, nadväzujúci na biocentrum.

V zmysle Národnej ekologickej siete Slovenska NECONET zasahuje do katastra **jadrové územie národného významu N18. Volovské vrchy – Kojšovská hoľa** a dve územia rozvoja prírodných prvkov s hlavnou funkciou ochrany jadrového územia, ktoré sú spojené terestrickým ekologickým koridorom národného významu. Južným okrajom územia prebieha ekologický koridor európskeho významu, ktorým prenikajú západokarpatské prvky flóry a fauny. Rieka Hnilec predstavuje menej významný riečny ekologický koridor národného významu. V zmysle regionálneho ÚSES sa v území nachádzajú biocentrá regionálneho významu, ktoré však nemajú v reálnom prostredí žiadne konkrétne vymedzenie. **Rieka Hnilec predstavuje regionálny biokoridor.**

Na lokálnej úrovni nebol ÚSES vypracovaný.

III. 3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia

Lokalita posudzovanej činnosti sa nachádza na území Košického kraja, v okrese Gelnica, v katastrálnom území obce Prakovce.

Charakteristika sídla

Prakovce ležia v nadmorskej výške 393 m n.m., na východnom Slovensku, vo východnej časti Slovenského Rudohoria, 7km na juhozápad od okresného sídla Gelnica. Prakovce sú najväčšia obec v okrese Gelnica.

Katastrálne územie obce má rozlohu 3 191 ha. Hustota obyvateľstva je 106 obyvateľov/km². Časti obce: Sídliisko Breziny (Ortváň) a Sídliisko SNP, Za čurinku, Pánska štvrť(za traťou), Gelnická dolina, Malé domky, Prakovská dolina.

Bývanie

Podľa územného plánu obce obytné plochy podľa doby vzniku možno rozdeliť na:

- pôvodnú zástavbu - (tá je charakteristická najmä v údolí Hrelikovského potoka, na ľavej strane závodu a v doline Hutno. Tu prevažuje pôvodná nízkopodlažná zástavba, ktorej časť je v súčasnosti využívaná na chalupárerie a rekreáciu), stavebno - technický stav budov je väčšinou vyhovujúci no väčšina domov bude v blízkej budúcnosti vyžadovať rekonštrukcie,
- novšiu zástavbu - (sem patria budovy hromadnej bytovej výstavby. Sú to trojpodlažné bytové domy so sedlovými strechami, individuálnu bytovú výstavbu reprezentujú radové i izolované rodinné domy),
- novú zástavbu - (do tejto kategórie patrí panelové sídlisko „Ortváň“, tzv. komplexná bytová výstavby s štvor- a osempodlažnými bytovými domami - typická pre mestské obytné štvrte slovenských miest vybudované v ére socializmu.

V okolí spomínaných bytových domov si obyvatelia náhodilou záhradkárskou činnosťou vytvorili záhradkársku osadu.

Výrobnú funkciu v obci v najväčšej miere reprezentuje bývalý strojársky závod, ktorý po roku 1989 privatizovalo niekoľko súkromných akciových spoločností.

V minulosti bol ťažiskovým odvetvím okresu Gelnica metalurgický a kovospracujúci priemysel, paradoxne však najvýznamnejšie priemyselné podniky neboli sústredené v okresnom meste, ale v Prakovciach.

V katastrálnom území obce sa nenachádza areál hospodárskeho dvora s rastlinou a živočíšnou výrobou, ani hydromelioračné zariadenia evidované v správe Hydromeliorácie, š.p. a nie sú vybudované odvodnenia poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom.

Obyvateľstvo

Vývoj počtu obyvateľov obce Prakovce

rok	2000	2005	2011	2016	2017	2018
Počet obyvateľov	3 371	3 432	3 397	3 363	3 331	3 332

Podľa SODB v r. 2011 žilo v obci celkom 3 397 obyvateľov, z toho 1 653 mužov a 1 744 žien. Ekonomicky aktívnych osôb bolo spolu 1 491, z toho muži 813 a ženy 678. Počet obyvateľov v produktívnom veku 2 478 (72,9 %) a v poproduktívnom veku 360 (10,6 %). Priemerný vek obyvateľov je 37,9 roka. V roku 2018 bola podľa údajov obce štruktúra obyvateľstva nasledujúca: muži od 18 do 60 rokov 961, ženy od 18 do 55 rokov 865, deti do 15 rokov 518, ostatní 874.

Podľa národnosti žije v katastrálnom území obce 2 885 obyvateľov slovenskej národnosti, 5 českej, 141 rómskej, 1 poľskej, 2 rusínskej, 6 nemeckej, 8 ukrajinskej a 1 maďarskej národnosti. Náboženské vyznanie obyvateľstva je nasledovné: rímskokatolícka 1 662 obyvateľov, gréckokatolícka 326, ev. cirk. augsburského vyznania 68, pravoslávna 15, reformovaná cirkev 5, ev. cirkev metodistická 7, Kresťanské zbory 8 obyvateľov. Bez vyznania je 584 obyvateľov. Vyznanie 717 obyvateľov nebolo zistené, iného vyznania sú 2 obyvateľia.

Infraštruktúra vzdelávania v obci je zastúpená materskou školou, základnou školou, strednou odbornou školou, spojenou školou internátnou a základnou umeleckou školou. Za vyšším vzdelaním dochádzajú študenti do okresného mesta resp. do krajského mesta Košice a ďalších miest SR.

V obci sa nachádzajú dve ambulancie pre dospelých, samostatná ambulancia pre deti a dorast a dve zubné ambulancie.

Vybrané služby v obci poskytuje predajňa potravinárskeho a nepotravinárskeho tovaru a pohostinské odbytové stredisko. Obyvatelia obce majú k dispozícii komerčnú banku, bankomat, obecnú knižnicu a telocvičňu.

V obci je prevádzkovaná turistická ubytovňa.

V obci je tiež vodná elektrárň na Hnilci a dve čistiarne odpadových vôd, z toho jedna ČOV bývalej prevádzky Kovo Prakovce je nefunkčná.

V obci pôsobí detský folklórny súbor Vánok, od roku 1999 tanečná skupina Paprsky, od roku 1977 dychová hudba Prakovčanka, Malé javiskové formy pracujú s talentovanou školskou mládežou už od roku 1951. V obci tiež pôsobí futbalový, šachový a turistický klub.

História sídla

Vznik obce je dokumentovaný od 13. storočia, kedy po tatárskom vpáde povolal kráľ Bela IV. osadníkov z Nemecka, ktorí položili základy rozvoja železiarskej výroby a prispeli aj k rozvoju a hospodárskemu významu Spiša. Do toho to obdobia sa datuje založenie obce Prakovce, ktorá podľa doteraz známych údajov vznikla v rozsiahlom chotári Gelnice - pôvodne ako banícka osada. V písomných prameňoch sa uvádzajú po prvý krát ako "Villa Prakonis" z roku 1368.

Okolo roku 1465 sa spolu s Gelnicou a ďalšími spišskými banskými mestečkami stali Prakovce majetkom majiteľov Spišského hradu - Zápoľských. V rokoch 1531 - 1636 patrili dedičným županom Spišského hradu a podnikateľskej rodine v oblasti baníctva a hutníctva - Thurzovcom. V druhej polovici 16. storočia veľkú časť obce odkúpil známy odborník v železiarstve Anton Roll, ktorý tu postavil hámre na výrobu a spracovanie železa.

V 17. - 19. storočí boli Prakovce poddanskou obcou Csákyovcov, ktorí nadviazali na tradície výroby železa. Železiareň v Prakovciach sa postupne stala najvýznamnejším podnikom svojho druhu v Hnileckej doline. Zameriavala sa hlavne na výrobu jemných železných prútov a tyčí, z ktorých sa vyrábali drôti, ale produkovala aj ďalšie druhy železa.

Roku 1810 Štefan Csáky zmodernizoval železiareň tým, že namiesto slovenských pecí postavil vysokú pec – Huta Ľudmila. Vyrábala surové železo pre hámre, ale odlievali sa pri nej tiež hotové železiarske výrobky. V roku 1843 k železiarňam pribudla valcovňa, ktorá potom vyrábala kvalitný železný plech. Prakovské železo bolo v tomto období považované za jedno z najkvalitnejších a predávalo sa nielen na Slovensku, ale i mimo jeho územia.

Obyvatelia obce sa podľa vtedajších údajov zaoberali v prevažnej miere hutníctvom železa, hámorníctvom a drevorubačstvom v okolitých lesoch. Poľnohospodárska pôda sa v chotári obce prakticky nenachádzala.

Po roku 1990 nastali výrazné zmeny v 230-ročnej histórii prakovského strojárstva. Konverzia zbrojnej výroby spôsobila pokles výroby špeciálnej techniky a v roku 1992 dosiahla nulovú úroveň. V októbri 1992 sa oficiálne začal ekonomický prenájom 5 prevádzok a častí zamestnancov. V roku 1994 boli sprivatizované prevádzky: prírubáreň, plošiny, mechanická prevádzka, náradovňa a energetika a oceliareň. Zvyšky štátneho podniku vstúpili do likvidácie. V roku 2004 štátny podnik v Prakovciach konkurzným riadením zanikol. V priemyselnej zóne Prakovce vznikli nové spoločnosti.

Ťažba nerastných surovín

V katastrálnom území obce Prakovce sa nachádzajú chránené ložiskové územia určené podľa § 16 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva v znení neskorších predpisov (banský zákon).

- CHLÚ Prakovce (ID-81/e), určené rozhodnutím Obvodného banského úradu v Spišskej Novej Vsi č. 1413-702-Hn-Bz/93 z 28.06.1993 na ochranu výhradného ložiska polymetalických rúd, organizácia: ŠGÚDŠ Bratislava.

- CHLÚ Slovinky (ID-2/e), druh nerastu: Cu rudy, organizácia: Rudné bane, š.p. Banská Bystrica,
- CHLÚ Mníšek nad Hnilcom (ID-54/e), druh nerastu: Cu, Pb, Zn, Hg, organizácia: ŠGÚDŠ Bratislava,

Podľa § 18 ods. 1 banského zákona v záujme ochrany nerastného bohatstva sa nesmú v chránenom ložiskovom území zriaďovať stavby a zariadenia, ktoré nesúvisia s dobývaním výhradného ložiska, pokiaľ sa na to nedalo záväzné stanovisko podľa tohto zákona.

Posudzovaná činnosť je mimo uvedených chránených území.

Kultúrohistorické hodnoty územia

Podľa evidencie PÚ SR sa v obci nachádza jediná národná kultúrna pamiatka, evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod č. ÚZ PF: 698/0, parc. č.I, – rímskokatolícky kostol Sv. Ľudmily, postavený v roku 1900 v duchu maďarskej secesie.

Trojloďový priestor s polygonálnym zakončením presbytéria. Lode sú navzájom spojené arkádami. K južnej strane presbytéria pristavaná sakristia a západne pristavaná veža. Fasáda členená združenými neorománskymi oknami, oblúčikovým vlysom a dekoratívnymi opornými piliermi. Pseudogotická ihlancová veža. Na secesno-pseudoklasicistickom hlavnom oltári obraz sv. Ľudmily, olejomaľba od V. Madarásza z r.1882. ostatné zariadenie z 1.pol.20.stor.

V obci sa zachovalo viacero roľníckych a remeselných domov, z ktorých boli pred časom odbornou organizáciou pamiatkovej ochrany vytypované ako objekty záujmu pamiatkovej ochrany: č.14, č.19-20, 39, 44, 57, 58, 62, 63, 64, 65, 81, 82, 84, 92, 94, 97, 99, 100, 101, 102, 103, 107, 110, 111, 112,114, 118, 126, 130, 136, 140, 250.

Staršia zástavba z konca 19. a zač.20.stor. nadväzuje na typy roľníckych a remeselníckych domov z okolia, a to na trojpriestorový dom s miestnosťami radenými za sebou a na dom so sieňou na čelnej stene. Tieto dva typy boli prispôbené potrebám baníckych rodín a nerovnému terénu, takže z komory sa vyvinula kuchyňa alebo ďalšia obytná miestnosť. Pretože poľnohospodárstvo bolo sekundárnym zamestnaním, hospodárske budovy sa pristavovali pri dome len ako pomocné šopy a maštál.

Domy sa stavali s obľubou na šírku, mali sedlové a valbové strechy pod tvrdou krytinou. Vráťane objektu:

K a p l n k a sv. Jána Nepomuckého, romantická z polovice 19.stor., upravená r.1946. Malá polkruhová stavba s otvorenou nikou, flankovanou kanelovanými stĺpmi a zakončenou vysokým trojhranným štítom. Vnútri baroková socha sv. Jána Nepomuckého z 2.pol. 18.stor.

V areáli posudzovanej činnosti ani v jeho bezprostrednom blízkom okolí sa žiadne kultúrohistorické pamiatky nenachádzajú.

Archeologické náleziská

Archeologický ústav SAV eviduje z katastra obce Prakovce ojedinelé nálezy novovekej keramiky a železné trosky. Tiež v literatúre z 19. storočia sa uvádzajú z obce praveké nálezy (ÚPD Prakovce, 2010).

V riešenom areáli nie je predpoklad výskytu archeologických a paleontologických nálezísk.

Technická infraštruktúra a doprava

Zásobovanie elektrickou energiou v Košickom kraji je z vlastných zdrojov – elektrárne na území kraja a nadradenej prenosovej sústavy 400 a 220 kV. Hlavným zdrojom sú elektrárne Vojany I a II, Tepláreň Košice, Tepláreň U. S. Steel Košice a Vodná elektráreň Ružín. Ostatné zdroje zohrávajú pri zásobovaní kraja menšiu úlohu.

Obec Prakovce je pripojená na dve vonkajšie jednoduché 22 kV vedenia č. 204 a č. 205 Rozvodných závodov VSE, ktoré sú vyvedené z ES 110/22 kV, situovanej v obci vo vlastníctve VEZ, a.s. Dodávka elektrickej energie pre odberateľov v obci je vykonávaná verejným NN vzdušným rozvodom.

Na katastrálnom území obce sa nachádza nasledovná stanica VVN:

Elektrické stanice (transformovne) VVN/VN Názov, miesto	Napätie (kV)	Celkový inštalovaný výkon (MVA)	Správca
ES Prakovce	110	32	VSD Košice

Pevnú telefónnu sieť na území obce Prakovce prevádzkuje T – Com a obec je súčasťou Regionálneho centra sieťovej infraštruktúry Košice. Celé územie je pokryté sieťou mobilných operátorov Orange, T- mobile a čiastočne O2.

Plyn Obec je pripojená na vysokotlakový plynovod Klenov - Prakovce DN 200/150PN 4,0Mpa cez regulačnú stanicu plynu VTL/STL o výkone 1500 m³.h⁻¹.

Vodovod a kanalizácia V súčasnosti nie je vodovodnou sieťou pokrytá celá obec. Vodovodná sieť je napojená z povrchových odberov z potoka Malý a Veľký Hutný potok nad Helcmanovcami s povoleným odberom 11 l.s⁻¹. Toto zariadenie má zásobovať vodou priemyselnú zónu v Prakovciach a Helcmanovce. Voda z povrchových odberov je upravovaná v úpravni s kapacitou 10 l.s⁻¹.

Odpadové vody sú odvádzané zo sídliska vo východnej časti sídla do čistiarne odpadových vôd situovanej pri štátnej ceste.

Doprava

Obec Prakovce je na celoštátnu cestnú sieť napojená prostredníctvom cesty II. triedy č. 546 Prešov - Margecany - Prakovce – Nálepko - Sykavka (II/533) - smer Spišská Nová Ves, ktorá patrí do základnej cestnej siete.

Cesta II/546 s nízkou intenzitou dopravy z dôvodu nízkej hospodárskej činnosti v súbehu so železničnou traťou tvorí hlavný dopravný koridor okresu Gelnica. Cesta má vnútroregionálny - medziokresný význam a zo svojimi príslušnými napojovacími cestami II/547 v Jaklovciach a II/533 umožňuje prepojenie Prakoviec s mestami Košice, Prešov, Spišská Nová Ves a Rožňava.

Riešeným územím prechádza jednokolejová železničná dráha č. 173 Margecany - Červená Skala - Prakovce - Brezno - Banská Bystrica. Trakcia železničnej trate je motorová a diezelektrická, využívaná čiastočne aj ako odklonová trasa pre tzv. druhý južný železničný hlavný ťah. Železničná trať č. 110 A Červená Skala – Margecany má prevádzkovú dĺžku 92,578 km.

Obec Prakovce má zriadenú železničnú stanicu s odovzdávkovým koľajiskom pre železničnú vlečku strojární.

Železničná trať vedie po severnej strane územia posudzovanej činnosti, paralelne s riekou Hnilec. Prevádzka posudzovanej činnosti v súčasnosti nemá väzby na železničnú dopravu.

Letecká doprava

Najbližšie medzinárodné letisko sa nachádza cca 40 km východne od lokality navrhovanej činnosti v Košiciach. Využitie tohto letiska sa v súčasnosti orientuje na civilnú vnútroštátnu dopravu, medzinárodnú osobnú a nákladnú dopravu.

Prevádzka navrhovanej činnosti nemá väzby na leteckú dopravu.

Hromadná doprava obyvateľov

Hromadná doprava je zabezpečovaná formou autobusovej dopravy. Hromadnú autobusovú prepravu cestujúcich zabezpečuje SAD, a.s.. Ťažiskový priestor prímestskej dopravy SAD je v trase a úsekoch: Mníšek nad Hnilcom - Prakovce - Gelnica - Kojšov.

Rekreácia a cestovný ruch

Geografická poloha, prírodné a kultúrne danosti územia predurčujú okres Gelnicu na pomerne rozsiahly a diferencovaný cestovný ruch a rekreáciu.

Ťažiskovými základňami cestovného ruchu a rekreácie v tomto území a jeho okolí sú predovšetkým lesné komplexy Volovských vrchov.

V tomto priestore sú sústredené atraktivity s možnosťami pre letné aj zimné využitie: vodná nádrž Ružín, vodná nádrž Uhorná a Thurzovské jazero pri Gelnici; významné strediská zimných a letných športov napr. Spišská Nová Ves – Rittenberg, Krompachy – Plejsy, Poráčská dolina – Brodok, Gelnica – Šibeničný vrch a Kojšovská hoľa – Zlatá Idka.

Navštevovaným turistickým, športovým či rekreačným cieľom v okolí sú chránené územia napr. turistický chodník Mníšek nad Hnilcom – Kloptaň. Hrebeňom na južnom okraji k.ú. Prakovce je vedený červeno značkový turistický chodník E8 Cesta hrdinov SNP.

Pre víkendové rekreačné využitie sú vhodné strediská turizmu a rekreácie Šibeničný vrch – Tokáreň, Thurzovské jazero, Mníšek n. Hnilcom, Krompachy – Plejsy a Žakarovce.

Potenciálne veľmi vhodným územím sa javí tiež oblasť mesta Gelnica, zapojeného do projektu „Gotická cesta“. Je to projekt cestovného ruchu, ktorý sa začal realizovať v roku 1996. Je doň zapojených 5 okresov (Gelnica, Spišská Nová Ves, Revúca, Rožňava a Levoča). Je to prvá kultúrno-poznávacia cesta na Slovensku, ktorá predstavuje najvzácnejšie skvosty regiónov Spiš a Gemer. Gotická cesta zahŕňa hradné komplexy, zachované historické jadrá miest, múzeá, katedrály, kostoly, meštianske domy a kamenné mosty.

V blízkom okolí posudzovanej činnosti sa plochy rekreácie nevyskytujú a nie sú ani plánované.

III. 4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

Znečistenie a ohrozenie substrátu, reliéfu a pôdy

Aktuálny stav znečistenia horninového prostredia v predmetnom území sa doteraz podrobnejšie neskúmal. Hodnotenú územie je silne ovplyvnené antropogénnou činnosťou a zdrojmi znečistenia z minulosti v intraviláne obce. Ohrozenie substrátu môže byť spôsobené predovšetkým činnosťou človeka, a to nesprávnou manipuláciou s ropnými a inými škodlivými látkami, s nesprávnym nakladaním so vzniknutými nebezpečnými odpadmi v prevádzke.

Havarijné znečistenie horninového prostredia nie je v záujmovom území známe, ale je predpoklad kontaminácie substrátu a pôdy vplyvom priemyselnej činnosti v minulosti.

Znečistenie pôdy sa podobne neskúmalo, pretože sa jedná o zastavanú plochu a pokračovanie posudzovanej činnosti nepredpokladá žiaden zásah do pôdy, žiadne terénne úpravy ani výkopy.

Znečistenie ovzdušia

Hodnotenie kvality ovzdušia vyplýva zo zákona 137/2010 Z.z. o ovzduší v znení zákona 318/2012 Z.z. Kritériá kvality ovzdušia sú uvedené vo vyhláške MŽP SR č. 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší. Východiskom pre hodnotenie kvality ovzdušia sú výsledky meraní koncentrácií znečisťujúcich látok v ovzduší, ktoré realizuje SHMÚ na staniciach Národnej environmentálnej siete kvality ovzdušia.

Na základe výsledkov hodnotenia z roku 2016 súlade s § 8 ods. 3 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov, SHMÚ, ako poverená organizácia, navrhol na rok 2017 celkom 12 oblastí riadenia kvality ovzdušia v 6 zónach a v 2 aglomeráciách. Vymedzené oblasti zaberajú rozlohu 1 444 km². Na tomto území v roku 2017 žilo 1 141 561 obyvateľov, čo predstavuje 21 % z celkového počtu obyvateľov SR (5 443 120).

Zoznam aglomerácií a zón

V Prílohe č. 11 k vyhláške č. 244/2016 Z. z. o kvalite ovzdušia v znení vyhlášky č. 296/2017 Z. z. je uvedený zoznam aglomerácií a zón, z toho posudzovaného územia sa týka:

I. pre oxid siričitý, oxid dusičitý a oxidy dusíka, častice PM₁₀, častice PM_{2,5}, benzén a oxid uhľnatý – zóna **Košický kraj = územie kraja** okrem územia mesta Košíc,

II. pre arzén, kadmium, nikel, olovo, polycyklické aromatické uhľovodíky, ortuť a ozón

Zóna Slovensko = územie Slovenskej republiky okrem územia hlavného mesta Slovenskej republiky

Do vymedzenej oblasti riadenia kvality ovzdušia však obec Prakovce nebola zaradená.

Emisnú situáciu okresu Gelnica okrem vlastnej produkcie emisií z malých a stredných stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia ovplyvňuje aj produkcia emisií zo vzdialených veľkých stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia susediacich okresov Košického kraja, predovšetkým okresu Spišská Nová Ves. V okrese Gelnica sa nenachádzajú žiadne veľké zdroje znečisťovania ovzdušia.

V nasledujúcej tabuľke je uvedená produkcia emisií stredných a veľkých stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia v okrese Gelnica a susediacich okresov Spišská Nová Ves a Košice – okolie v porovnaní s produkciou emisií Košického kraja v rokoch 2016 a 2017 podľa evidencie SHMÚ v systéme NEIS.

okres/kraj	rok 2016				rok 2017			
	Množstvo emisií v tonách za rok							
	TZL	SO ₂	NO _x	CO	TZL	SO ₂	NO _x	CO
Gelnica	5,025	1,017	6,971	15,645	5,183	1,441	7,049	16,542
Spišská Nová Ves	22,203	97,350	72,614	1 691,37	19,557	81,146	58,948	1 371,825
Košice – okolie	116,286	33,673	814,848	221,847	76,724	29,475	923,552	330,544
Košický kraj	2 965,642	7 346,446	8 239,039	113 138,46	2 906,988	9 068,003	8 541,262	116 696,718

Na emisnej situácii okresu Gelnica sa tiež podieľa vplyv automobilovej dopravy na cestných komunikáciách II. triedy, konkrétne v obci Prakovce na ceste II/546 Gelnica – Prakovce – Mníšek nad Hnilcom.

Súčasný nárast intenzity cestnej dopravy spôsobuje zvyšovanie celoplošnej zaťažnosti komunikácií a zvyšuje množstvo emisií z výfukových plynov (predovšetkým NO_x, CO, VOC), sekundárnu prašnosť, čím je negatívne ovplyvňované ovzdušie v dýchacej zóne človeka pri obmedzených rozptylových podmienkach v dôsledku mestskej zástavby.

Znečistenie a ohrozenie vody

Kvalita povrchových vôd

Monitoring kvality povrchových vôd SR vykonáva SHMÚ v rámci celoslovenskej monitorovacej siete kvality povrchových vôd.

Hlavnými príčinami znečistenia povrchových vôd vo všeobecnosti je vypúšťanie znečistených splaškových odpadových vôd a priemyselných odpadových vôd do povrchových tokov. Ďalším zdrojom znečistenia, v súčasnosti menej významným, je poľnohospodárska činnosť – hnojenie. Povodie Hornádu bolo v minulých rokoch poznačené banskými aktivitami, a aj v dôsledku útlmu týchto činností v posledných rokoch, dochádza k znižovaniu koncentrácií ťažkých kovov v povrchových vodách. Negatívny vplyv na kvalite vody v Hornáde majú komunálne odpadové vody z miest Spišská Nová Ves a Košice. Z priemyselných odpadových vôd sú to najmä Kovohuty, a.s. Krompachy, Pivovary Topvar, a.s. a U.S. Steel Košice s.r.o. V riešenom území sa významné zdroje znečisťovania vôd nenachádzajú.

V čiastkovom povodí Hornádu bola v roku 2016 sledovaná kvalita povrchových vôd v 42 miestach odberov vzoriek. Na prítoku Hnilec boli sledované tri miesta odberu Hnilec-Stratená (rkm 75,5), Hnilec – pod Mníškom nad Hornádom (rkm 22,2) a Hnilec-prítok do VN Ružin (rkm 4,1).

Požiadavky na kvalitu povrchových vôd uvedené v nariadení vlády SR (NV) č. 201/2011 Z.z. boli splnené vo všetkých monitorovaných miestach v nasledovných ukazovateľoch:

- všeobecné ukazovatele (časť A): teplota, horčík, sodík, voľný amoniak, fenolový index, chróm (VI), povrchovo aktívne látky, kobalt, selén, vanád, chlorbenzén, dichlorbenzény, 2,4,6 – trichlorfenol

- ukazovatele rádioaktivity (časť D): celková objemová aktivita alfa a beta, trícium, stroncium, cézium.

Požiadavky na kvalitu povrchových vôd uvedené v NV č. 269/2010 Z. z. pre skupinu nesyntetických látok (časť B) neboli splnené v ukazovateľoch: As, Zn, Cu.

Najviac prekročení limitných hodnôt podľa Prílohy č. 1 NV č. 269/2010 Z. z. vo všeobecných ukazovateľoch bolo v ukazovateli dusitanový dusík vo všetkých čiastkových povodiach.

NEC	Kód VÚ	TYP VÚ	Tok	Názov miesta	rkm	Typ monitoringu	Účel monitorovania 2016	ROM 2016
H112010D	SKH0010	K3S	Hnilec	prítok do VN Ružín	4.1	ZM,PM	1,8,11,14	Áno
Vysvetlivky: Kód VÚ - Kód útvaru povrchovej vody ZM - Základné monitorovanie PM - Prevádzkové monitorovanie ROM – reprezentatívne odberové miesta				Účel monitorovania: 1 Reprezentatívne miesto 8 §6 ods.8 vyhlášky 418/2010 11 VHB 14 reportovanie smernice 91/676/EHS (NiD)				

V tomto odbornom mieste všetky ukazovatele kvality vody – v časti A (všeobecné ukazovatele), v časti E (hydrobiologické a mikrobiologické ukazovatele) ako aj ďalšie ukazovatele kvality vody vyhovovali požiadavkám na kvalitu vody podľa nariadenia vlády č. 269/2010 Z.z.

Zoznam vodárenských tokov pre sledovanie zdrojov povrchovej vody určenej na ľudskú spotrebu v roku 2016

NEC	Kód VÚ	TYP VÚ	Tok	Názov miesta	rkm	Typ monitoringu	Účel monitorovania 2016	ROM 2016
H111020O	SKH0010	K3S	Veľký Hutný potok	Helcmanovce, nad	2.4	CH	17	Nie
H111000O	SKH0010	K3S	Hrelíkov	odberný objekt VVaK, nad	3.6	CH	17	Nie
Vysvetlivky: CH - Chránené oblasti určené pre odber pitnej vody				Účel monitorovania: 17 Chránené oblasti - pitná voda ROM – reprezentatívne odberové miesta				

Kvalita podzemných vôd

Kvalitu podzemných vôd ovplyvňuje horninové prostredie a taktiež kvalita vody v povrchových tokoch. Sledovanie kvality podzemných vôd je zabezpečované monitorovacou sieťou SHMÚ, ktorú tvoria vrty nachádzajúce sa v riečnych sedimentoch, kvartérnych a predkvartérnych sedimentoch. Monitoring sa vykonáva v zmysle zákona č. 384/2009 Z.z. o vodách a v zmysle požiadaviek vyhlášky MŽP SR č. 418/2010 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona. Výsledky monitoringu kvality podzemných vôd sú hodnotené podľa NV SR č. 496/2010 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa NV SR č 354/2006 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu.

Monitoringom v hodnotenom území boli v roku 2016 v pozorovacom objekte v predkvartéri (využívaný prameň č. 218099 Prakovce – Barbora) útvaru podzemných vôd SK200500FK namerané zvýšené

Zhodnotenie podzemných vôd podľa Vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR 247/2017 Z.z. V záujmovom objekte monitorovanom v rámci útvaru puklinových a krasovo – puklinových podzemných vôd Slovenského Rudohoria oblasti povodia Hornád bolo zo skupiny špecifických organických látok zaznamenané prekročenie v prípade ukazovateľov naftalén 218099 Prakovce – Barbora 2-krát počas jesenného odberového cyklu s hodnotami 0,11 a 0,25 µg.l⁻¹.

Hodnoty prekročení limitných a prahových hodnôt pre útvar podzemných vôd:

Ukazovateľ	Typ monitorovania	Číslo objektu	Názov objektu	Dátum odberu	Nameraná hodnota	
					Prahová	Limitná
naftalén					0,065 µg/l	0,100 µg/l
	ZM	218099	Prakovce - Barbora	19.09.2017		0,11
	ZM	218099	Prakovce - Barbora	02.11.2017		0,25

Organické látky stanovené nad požadovú hodnotu pre útvar podzemných vôd PzV SK200500FK

Typ monitorovania	Číslo objektu	Názov objektu	Ukazovateľ	Dátum odberu	Nameraná hodnota	jednotka
ZM	218099	Prakovce - Barbora	FLU	02.11.2017	0,005	µg/l
			Fenanttrén	02.11.2017	0,038	µg/l
			Naftalén	19.09.2017	0,11	µg/l
			Naftalén	02.11.2017	0,25	µg/l

V rámci základného monitorovania by mali byť pokryté všetky útvary podzemných vôd aspoň jedným odberovým miestom. Kvalita podzemných vôd sa v roku 2017 monitorovala v 175 objektoch základného monitorovania. Sú to objekty štátnej hydrologickej siete SHMÚ alebo pramene, ktoré nie sú ovplyvnené bodovými zdrojmi znečistenia. Vzorky podzemných vôd v týchto objektoch boli odobraté v závislosti od typu horninového prostredia.

Výsledky laboratórnych analýz boli hodnotené podľa Nariadenia vlády SR 496/2010 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 354/2006 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu, porovnaním nameraných a limitných hodnôt pre všetky analyzované ukazovatele. Výsledky boli publikované v ročnej správe „Kvalita podzemných vôd na Slovensku 2017“.

Odporúčaná hodnota percenta nasýtenia vody kyslíkom stanovená v teréne bola dosiahnutá v 70,92% vzoriek. Hodnoty pH boli v rozpätí limitných hodnôt s výnimkou 10 vzoriek, vodivosť prekročila indikačnú hodnotu 23-krát z celkového počtu 390 stanovení. Z uvedeného vyplýva, že v podzemných vodách objektov základného monitorovania vystupuje do popredia problematika nepriaznivých oxidačno-redukčných podmienok, na čo poukazuje prekračovanie prípustných koncentrácií celkového Fe (48-krát), dvojmočného Fe (43-krát), Mn (61-krát), a NH_4^+ (16-krát).

Okrem týchto ukazovateľov došlo k prekročeniu v prípade SO_4^{2-} (16-krát), rozpustných látok pri 105°C (19-krát), NO_3^- (15-krát), Na (6-krát), H_2S (11-krát), CHSK_{Mn} (14-krát), Cl^- (2-krát) a TOC (14-krát). Zo stopových prvkov boli zaznamenané zvýšené koncentrácie Sb (5-krát), Al (4-krát), As (4-krát), Hg (2-krát) a Pb (1-krát).

Znečistenie špecifickými organickými látkami má v objektoch základného monitorovania len lokálny charakter, v roku 2017 boli zaznamenané koncentrácie prekračujúce stanovený limit v skupine polyaromatických uhľovodíkov pri naftaléne (16-krát) a fenanttréne (1-krát), ďalej v skupine prchavé aromatické uhľovodíky došlo 1-krát zaznamenané prekročenie pri ukazovateľoch benzén, dichlórbenzény (1.2, 1.3 a 1.4) a v skupine alifatické uhľovodíky (chlóretén 1-krát).

Väčšina špecifických organických látok bola stanovená pod limitnú hodnotu definovanú Vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky (MZ SR) 247/2017 Z.z. a Nariadením vlády SR č.496/2010 Z. z..

Z pesticídov boli v roku 2017 namerané zvýšené koncentrácie pri ukazovateli desetylatrazín (1-krát).

Ako vyplýva z účelu monitorovacieho programu, pozorovacie objekty základného monitorovania sú situované v oblastiach neovplyvnených ľudskou činnosťou, preto aj podzemné vody vykazujú lepšiu kvalitu v porovnaní s objektmi prevádzkového monitorovania navrhnutými tak, aby zachytili pôsobenie výrazných zdrojov znečistenia podzemných vôd.

V každom útvere podzemných vôd sa objekty vyhodnocovali na základe splnenia alebo nesplnenia požiadaviek vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky (MZSR) 247/2017 Z.z. Objekty, v ktorých došlo k prekročeniu medznej hodnoty aspoň jedným ukazovateľom, nevyhovujú danému vyhláške MZ SR 247/2017.

Vo všetkých 16 kvartérnych vodných útvaroch sa nachádzal aspoň jeden objekt nevyhovujúci vyhláške MZ SR 247/2017 Z.z. Najčastejším nevyhovujúcim ukazovateľom bolo percentuálne nasýtenie vody kyslíkom. Z 58 monitorovaných predkvartérnych útvarov podzemných vôd v 14 nedošlo k prekročeniu ani v jednom objekte. V 6 predkvartérnych objektoch došlo k prekročeniu len pri jednom ukazovateli a to percentuálne nasýtenie vody kyslíkom.

Ukazovatele prekračujúce medznú hodnotu v predkvartérnych útvaroch podzemných vôd								
Útvar PzV	Základný fyzikálno - chemický rozbor	Všeob. org. látky	Terénne merania	Stopové prvky	Aromatické uhľovodíky (PrAU)	Chlórované rozpúšťadlá (PrAIU)	Polyaromatické uhľovodíky (PAU)	Pesticídy (I,II,Kyslé, OCP)
SK200500F K	Fe, Fe ²⁺ , Mn		% O ₂ , pH				naftalén	

Z celkového hodnotenia kvality podzemných vôd v monitorovanom útvere v Prakovciach vyplýva, že kvalita podzemných vôd v predkvartérnych útvaroch nevyhovuje vyhláške MZ SR č.247/2017 Z.z., pretože síce

- koncentrácie Fe_(celk) a Mn - vyhovuje vyhláške MZ SR č.247/2017 Z.z.
- koncentrácie stopových prvkov - vyhovuje vyhláške MZ SR č.247/2017 Z.z.
- koncentrácie dusíkatých látok - vyhovuje vyhláške MZ SR č.247/2017 Z.z.
- koncentrácie SO₄ a Cl - vyhovuje vyhláške MZ SR č.247/2017 Z.z., ale
- koncentrácia uhľovodíkov PrAIU, PAU a PrAU – prekročená limitná koncentrácia podľa vyhlášky MZ SR č.247/2017 Z.z.

Vplyvom posudzovanej činnosti sa nepredpokladá znečistenie podzemných vôd.

Odpady

Prehľad produkcie odpadov (t) ako aj spôsob nakladania s týmito odpadmi Košickým krajom v roku 2017 je uvedený v tabuľke:

Zhodnotenie			Zneškodňovanie					
materiálové	energetické	Spätné získanie organických látok kompost.	Iný spôsob zhodnoc.	skládkovanie	spaľovaním bez energ. využ.	Iný spôsob nakladania	zhromažďovanie	Spolu
Produkcia odpadov umiestnených na trh (skupina 01 – 19 Katalógu odpadov) kategória N – nebezpečné odpady								
1 026,2	34,2	16,1	568,9	37 333,6	1 576,0	18 195,2	5 207,6	63 957,9
Produkcia odpadov umiestnených na trh (skupina 01 – 19 Katalógu odpadov) kategória O – ostatné odpady								
787 309,3	41 962,7	70 744,6	17 637,8	858 511,8	641,7	3 837,2	355 913,6	2 110 474,4
Produkcia komunálnych odpadov (skupina 20 Katalógu odpadov) komunálne odpady								
34 803,90	76 977,10	30 172,50	17 621,60	113 869,50	-	-	-	255 824,0

Obec Prakovce má triedený odpad. V roku 2018 bolo podľa údajov obce v obci vyprodukovaných spolu 1 454,101 ton komunálneho odpadu, z toho: triedený zber 843,5575 ton a zmesový a objemný odpad 610,55 ton.

Zariadenie na zber, zhodnocovanie odpadov, výkup kovového odpadu, farebných kovov a odpadu z papiera a lepenky KOHAX Prakovce – Zámer pre zisťovacie konanie

Triedený zber odpadov obce Prakovce v roku 2018					
Katalóg číslo	Názov odpadu	Kategória odpadu	Kód činnosti	Y-kód	Množstvo v tonách
20 01 01	Papier a lepenka	O	M		46,75
20 01 02	sklo	O	M		32,49
20 01 03	Viacvrstvé kombinované materiály na báze lepenky	O	M		0,95
20 01 10	šatstvo	O	M		5,68
20 01 23	Vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluorované uhľovodíky	N	M	Y45	0,87
20 01 25	Jedlé oleje a tuky	O	M		0,11
20 01 26	Oleje a tuky iné ako uvedené v 20 01 25	N	M	Y8	0,04
20 01 35	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23, obsahujúce nebezpečné časti	N	M		0,08
20 01 36	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35	O	M	Y26	0,07
20 01 39	Plasty	O	M		16,34
20 01 40	Kovy	O	M		0,99
20 01 40 02	hliník	O	M		3,79
20 01 40 03	olovo	O	M		6,50
20 01 40 05	Železo a oceľ	O	M		571,67
20 01 40 07	Zmiešané kovy	O	M		42,99
20 02 01	Biologicky rozložiteľný odpad	O	M		63,22
20 01 38	drevo iné ako uvedené v 20 01 37	O	R		0,07
20 02 01	biologicky rozložiteľný odpad	O	R		40,90
20 01 01	papier a lepenka	O	V		0,82
20 01 02	sklo	O	V		1,20
20 01 10	šatstvo	O	V		1,07
20 01 21	žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	N	V	Y29	0,07
20 01 23	vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluorované uhľovodíky	N	V	Y45	1,26
20 01 25	jedlé oleje a tuky	O	V		0,02
20 01 33	batérie a akumulátory uvedené v 16 06 01, 16 06 02 alebo 16 06 03 a netriedené batérie a akumulátory obsahujúce tieto batérie	N	V	Y31	0,16
20 01 35	vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23, obsahujúce nebezpečné časti	N	V	Y26	3,29
20 01 36	vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35	O	V		2,02
20 01 39	plasty	O	V		0,16
Spolu triedený zber					843,5575

Vysvetlivky podľa vyhl. MŽP SR č. 366/20015 Z.z. v znení neskorších predpisov			
Y-kód :		Kód činnosti	
Y8	odpadové minerálne oleje nevhodné na používanie podľa pôvodného určenia	M	Držiteľ odpadu
Y26	kadmium, zlúčeniny kadmia	V	Zber odpadov, vrátane mobilného zberu
Y29	ortuť, zlúčeniny ortuti	R	Zhodnocovanie odpadov
Y31	olovo, zlúčeniny olova		
Y45	organohalogenové zlúčeniny iné ako látky uvedené v tejto tabuľke (napríklad Y39, Y41, Y42, Y43, Y44)		

Zmesový a objemný odpad				
Katalóg číslo	Názov odpadu	Kategória odpadu	činnosť	Množstvo v tonách
20 03 01	zmesový komunálny odpad	O	M	501,43
20 03 07	objemný odpad	O	M	17,43
20 03 07	objemný odpad	O	V	52,88
20 03 08	drobný stavebný odpad	O	M	18,42
20 03 08	drobný stavebný odpad	O	V	20,39
Spolu zmesový a objemný odpad				610,55 t

Úroveň triedenia odpadov v Prakovciach v roku 2018 dosiahla 58,01%.

Samotná prevádzka zberného dvora navrhovateľa v roku 2018 realizovala nasledujúci výkup odpadov:

Katalóg číslo	Názov odpadu	Kategória odpadu	Množstvo v tonách
20 01 40 01	med, bronz, mosadz	O	0,00
20 01 40 02	hliník	O	3,79
20 01 40 03	olovo	O	6,50
20 01 40 05	železo a oceľ	O	571,67
20 01 40 07	zmiešané kovy	O	42,99
20 01 01	papier a lepenka	O	28,31
12 01 03	piliny a triesky z neželezných kovov	O	2,76
120101	piliny a triesky zo železných kovov	O	57,80
17 04 05	železo a oceľ	O	20,95

Environmentálne záťaž

V Registri environmentálnych záťaží SR (www.enviroportal.sk) je v okrese Gelnica evidovaných 21 lokalít, z ktorých 7 je zaradených do Registra A – pravdepodobné environmentálne záťaž, 1 do Registra B – environmentálne záťaž a 13 do Registra C – sanované/rekultivované lokality. Z uvedeného sa na katastrálnom území Prakovce evidujú celkom 3 lokality:

- GL (003) / Prakovce - elektrorozvodná stanica, SK/EZ/GL/234 - Register A (pravdepodobná environmentálna záťaž),
- GL (007) / Prakovce - skládka PO - Depónia II., SK/EZ/GL/1225 - Register C (rekultivovaná lokalita),
- GL (004) / Prakovce - skládka PO a KO - Depónia I., SK/EZ/GL/235 - Register A a C. Skládka bola upravená prekrytím, boli vykonané terénne úpravy (Register C), avšak na Depónii I. je uložených 600 - 800 ton rizikového materiálu a naďalej pretrváva riziko kontaminácie zložiek ŽP (Register A). Skládka je navrhnutá na uzavretie a rekultiváciu.

Na území navrhovanej činnosti nie sú evidované environmentálne záťaž.

Zdravie obyvateľstva

Zdravotný stav obyvateľstva je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov - ekonomická a sociálna situácia, výživové návyky, životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti, ako aj životné prostredie.

Charakteristika zdravotného stavu obyvateľstva pozostáva z ukazovateľov demografickej a zdravotníckej štatistiky. Na zdravie človeka v hodnotenom území vplyva stav znečistenia ovzdušia, kvalita pitnej vody, hluk, nakladanie s komunálnymi a priemyselnými odpadmi a iné rizikové faktory.

Celkový vplyv znečisteného prostredia na zdravie ľudí sa prejavuje na ukazovateľoch zdravotného stavu obyvateľstva:

- stredná dĺžka života pri narodení
- celková úmrtnosť (mortalita)
- dojčenská a novorodenecká (perinatálna) úmrtnosť
- počet rizikových tehotenstiev a počet narodených s vrodenými vývojovými vadami
- štruktúra príčin smrti
- počet alergických, kardiovaskulárnych a onkologických ochorení
- stav hygienickej situácie
- šírenie toxikománie, alkoholizmu a fajčenia
- stav pracovnej neschopnosti a invalidity
- choroby z povolania a profesionálne otravy

K 31. 12. 2016 mala Slovenská republika podľa údajov ŠÚSR v Zdravotníckej ročenke SR 2016 celkom 5 435 343 obyvateľov, pričom ženy tvorili 51,2 % (na 1 000 mužov pripadalo 1 050 žien).

Hoci v súhrnnom počte v rámci pohlavia prevyšujú ženy, každoročne sa rodí viac chlapcov a ich prevaha pokračuje až do 50. roku veku, kedy tento stav kvôli ich vyššej úmrtnosti klesá. Celkový počet obyvateľov oproti predchádzajúcemu roku stúpol o 9 091. Z hľadiska veku sa najvýraznejší nárast prejavil u poproduktívnej zložky (o 4 %).

Podiel produktívnej zložky (69,55 %) má klesajúcu tendenciu, medzi rokmi 2016 a 2015 sa znížil o 0,67 percentuálneho bodu a od roku 2012 o takmer 2 body. Podiel predproduktívnej skupiny obyvateľstva v porovnaní s rokom 2015 vzrástol z 15,33 % na 15,46 % a v rozmedzí sledovaného obdobia (od roku 2012) to bola najvyššia hodnota. Rovnako najvyšší podiel dosiahla aj poproduktívna zložka (14,99 %), pri ktorej ale evidujeme nárast každoročne (oproti roku 2015 je to o 0,54 a oproti roku 2012 až o 1,86 percentuálneho bodu), čo len potvrdzuje dlhodobý jav starnutia obyvateľstva.

Z hľadiska pohlavia je zrejmé, že zatiaľ čo u mužov ešte prevyšuje detská zložka obyvateľstva (16,25 %) poproduktívnu (11,98 %) u žien je to naopak (predproduktívna zložka 14,71 %, poproduktívna zložka 17,85 %).

Index starnutia stúpol z 94,22 v roku 2015 na 96,96 v roku 2016, teda na 100 detí vo veku 0 až 14 rokov pripadalo 96,96 osôb v poproduktívnom veku. Najvyšší index starnutia, kde počet seniorov prevýšil počet detí, bol v Trenčianskom (122,71), Nitrianskom (121,57), Trnavskom (109,25) a Banskobystrickom kraji (107,48). Najnižší index starnutia sme zaznamenali v Prešovskom (72,69) a Košickom kraji (80,38).

Priemerný vek sa zvýšil z 40,13 na 40,37 roka. Vzrástla tiež aj stredná dĺžka života pri narodení, u mužov z 73,03 na 73,71 roka a u žien z 79,73 na 80,41 roka. Za obdobie posledných desiatich rokov je táto hodnota u oboch pohlaví najvyššia.

Priemerný vek obyvateľov je druhý rok po sebe nad hodnotou 40 rokov, v roku 2016 dosiahol hodnotu 40,4. Polovica populácie Slovenska je už staršia ako 39,8 roka a na 1000 detí pripadá 97 osôb vo veku 65 rokov a starších. Stredná dĺžka života pri narodení obyvateľov SR v roku 2017 bola u mužov 73,75 roka a u žien 80,34 roka.

	2017			
	Počet živonarodených	Počet zomretých	Prírodný prírastok (-úbytok) obyvateľstva	Celkový prírastok (- úbytok) obyvateľstva
	Spolu			
Košický kraj	8 963	7 479	1 484	1 114
Okres Gelnica	459	351	107	37

V roku 2016 sa na Slovensku narodilo matkám s trvalým pobytom v SR 57 557 živonarodených detí, čo je o 1 955 viac ako v predchádzajúcom roku. Najviac živonarodených detí sme evidovali v Prešovskom (9 861) a Košickom kraji (8 894).

Hrubá miera pôrodnosti sa zvýšila z 10,3 na 10,6 živonarodených na 1 000 obyvateľov, pričom najvyššia bola v Bratislavskom (12,9 ‰), Prešovskom (12,0 ‰) a Košickom kraji (11,2 ‰). Do 28 dní od narodenia zomrelo 165 detí, čo predstavuje novorodeneckú úmrtnosť 2,9 detí na 1 000 živonarodených a do 1 roka zomrelo 311 detí (5,4 zomretých na 1 000 živonarodených). Najvyššia miera novorodeneckej aj dojčenskej úmrtnosti bola v Košickom (5,3 a 10,2 na 1 000 živonarodených) a Prešovskom kraji (4,9 a 9,6 na 1 000 živonarodených).

Celkovo v roku 2016 zomrelo 52 351 osôb, teda o 1 475 menej ako v predchádzajúcom roku. 51 % úmrtí tvorili muži, pričom ich prevaha pokračuje do veku 80 rokov. U predproduktívnej zložky obyvateľstva bol podiel úmrtí mužov 57 %, u produktívnej zložky až takmer 70 %. Vo vekovej kategórii 65 a viac rokov už v počte úmrtí prevažujú ženy (55 %). Rozdiel v počte úmrtí mužov a žien bol najvýraznejší vo veku 20 až 30 rokov a tiež u 55 až 59-ročných, kedy muži prevyšovali ženy 2,5- a viac násobne. Hrubá miera úmrtnosti klesla z 9,9 na 9,6 na 1 000 obyvateľov.

Rozdiel počtu živonarodených a zomretých (prirodzený prírastok) bol 5 206 obyvateľov a v porovnaní s predchádzajúcim rokom po prepočítaní na 1 000 obyvateľov stredného stavu jeho hodnota stúpila z 0,3 ‰ na 1,0 ‰. Z hľadiska regiónov bol prírastok len v Prešovskom (3,9 ‰), Bratislavskom (3,6 ‰), Košickom (2,2 ‰) a Žilinskom kraji (1,1 ‰). V ostatných krajoch sme evidovali prirodzený úbytok. Celkový prírastok, ktorý predstavoval za SR 1,7 ‰, bol najmä vďaka sťahovaniu najvyšší v Bratislavskom kraji (13,5 ‰). Kladné hodnoty dosiahol tiež v Trnavskom (2,6 ‰), Prešovskom (2,0 ‰), Košickom (1,8 ‰) a Žilinskom kraji (0,5 ‰).

Najčastejšou príčinou smrti oboch pohlaví boli opäť choroby obehovej sústavy s podielom 48,2 %. Úmrtia žien na choroby obehovej sústavy tvorili 54,5 %. Po prepočítaní na 100 000 žien ich počet klesol z 514,9 na 501,3. U mužov sa choroby obehovej sústavy podieľali podobne ako v predchádzajúcom roku na 42,2 % úmrtí a hrubá miera úmrtnosti mužov sa znížila z 438,4 na 426,3. Z diagnóz dominovala chronická ischemická choroba srdca (I25), ktorá mala 47,7 % zastúpenie zo všetkých chorôb obehovej sústavy (u žien dokonca viac ako 50 %).

Po chorobách obehovej sústavy nasledovali s podielom 25,9 % nádorové ochorenia. Po prepočítaní na 100 000 mužov na ne umrelo 287,5 mužov, čo je v porovnaní s prechádzajúcim rokom (288,7/100 000) takmer nezmenený stav.

Najviac úmrtí sa týkalo diagnóz zhubný nádor priedušnice, priedušiek a pľúc, 21,2 %, zhubný nádor hrubého čreva a konečníka, 16,0 % a zhubný nádor prostaty, 9,1 %. Hrubá miera úmrtnosti žien na nádorové ochorenia bola 213,8 (v roku 2015 to bolo 216,7), pričom išlo najmä o diagnózy zhubný nádor prsníka, 17,1 %, zhubný nádor hrubého čreva a konečníka, 13,8 % a zhubný nádor priedušnice, priedušiek a pľúc, 10,9 %.

Choroby dýchacej sústavy tvorili 6,9 % všetkých úmrtí a v roku 2016 boli treťou najčastejšou príčinou smrti. Hrubá miera úmrtnosti pri nej bola u mužov 75,7 a u žien 57,4. Pri oboch pohlaviach pritom išlo najmä o diagnózu zápal pľúc. S podielom 5,4 % nasledovali choroby tráviacej sústavy, kde z diagnóz prevládala choroby pečene. Muži však častejšie ako na choroby tráviacej sústavy umierali dôsledkom vonkajších príčin smrti a týchto bolo u nich až takmer 2,5-násobne viac ako u žien. Oproti prechádzajúcemu roku evidujeme zostup tejto príčiny smrti u mužov z 83,3 na 73,4 na 100 000 mužov.

Úmyselné sebapoškodenia a dopravné nehody z nich tvorili 31,5 %. Najčastejšou príčinou úmrtí detí do 1 roka boli niektoré choroby vznikajúce v perinatálnej perióde s úmrtnosťou 2,15 ‰, predovšetkým diagnóza poruchy súvisiace s dĺžkou ťarchavosti a s vývinom plodu a tiež vrodené chyby, deformácie a chromozómové anomálie (úmrtnosť 1,45 ‰) s dominantnou diagnózou vrodené chyby obehovej sústavy.

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

IV. 1. Požiadavky na vstupy

IV.1.1. Záber pôdy

Pokračovanie činnosti zariadenia na zber odpadov si nevyžaduje záber poľnohospodárskeho ani lesného pôdneho fondu, nakoľko činnosť sa naďalej bude vykonávať v pôvodnom areáli prevádzky v zastavanom území obce Prakovce, v priemyselnej časti na pozemkoch s celkovou výmerou 3 150 m². Terén je rovinný, povrch upravený betónovými panelmi a plne vyhovuje potrebám budúceho prevádzkovateľa.

IV.1.2. Potreba vody

Prevádzka má nároky na potrebu vody len pre pitné účely. Vzhľadom na to, že nie je napojená na verejný vodovod, pitná voda je riešená doplnkovým pitným režimom vo forme PET fliaš o objeme 1,5 l.

WC a sociálne zariadenia pre zamestnancov sa nachádzajú v susednom prevádzkovom areáli priemyselnej zóny vo vzdialenosti 50 m, ktorý bol doteraz využívaný na základe dohody. Zamestnanci majú neobmedzený prístup do týchto zariadení.

Prevádzka svojou povahou nevyžaduje technologickú vodu.

Pokračovaním činnosti nedôjde k žiadnym zmenám v oblasti zdravotníckej a zásobovania vodou.

IV.1.3. Ostatné surovinové a energetické zdroje

Vstupné surovinové zdroje

Nakoľko navrhovateľ bude prevádzkovať svoje zariadenie v existujúcich priestoroch, preto sa neuvažuje o vstupných surovinových ani energetických zdrojoch pri výstavbe.

Pre navrhovanú činnosť sa počíta so spotrebou elektrickej energie. Elektrická energia pre prevádzku je riešená napojením na verejnú distribučnú sieť, prostredníctvom samostatnej prípojky. Elektrická energia sa využíva na osvetlenie, činnosť kamerového systému a činnosť počítača. Osvetlenie je zabezpečené prirodzené a umelé – svetidlami. Areál v noci je osvetlený stožiarovým osvetlením.

Spotreba elektriny za rok 2018 v objekte prevádzky predstavovala cca 4 300 kWh.

Vetranie objektu je zabezpečené oknami a dverami

Pre navrhovanú činnosť sa uvažuje so vstupnými komoditami – odpadmi, vyhradenými prúdmi a druhotnými surovinami, s ktorými sa bude aj naďalej v prevádzke nakladať.

Teplo

Vykurovanie administratívnej bunky je zabezpečené pomocou elektrických konvektorov.

Plyn

Prevádzka nie je napojená na plyn.

IV.1.4. Dopravná a iná infraštruktúra

Obec Prakovce ako aj priemyselná zóna je na celoštátnu cestnú sieť napojená prostredníctvom cesty II. triedy č.546. Cesta má vnútroregionálny medziokresný význam so svojimi príslušnými napájacími cestami v Jaklovciach (II/547 a II/533) umožňuje prepojenie Prakoviec s mestami Košice, Prešov, Spišská Nová Ves a Rožňava.

Pokračovanie činnosti nepredpokladá zmenu v doprave a infraštruktúre v porovnaní so súčasným stavom.

Samotný areál má vybudovaný existujúci vstup pre motorové vozidlá z cesty II/546. Existujúce spevnené manipulačné plochy budú naďalej slúžiť na pohyb nákladnej dopravy za účelom vykládky a naložky odpadov.

Pre vstup, cúvanie a parkovanie nákladných a osobných vozidiel je vyčlenená plocha pred areálom medzi cestou II/546 a oplotením areálu aj v priestore areálu. Navrhovateľ bude využívať predovšetkým cestnú dopravu. S významným prírastkom dopravného zaťaženia vplyvom pokračovania v pozastavenej činnosti sa neuvažuje. Doterajšia intenzita dopravy max 1 kamión mesačne, resp. 1NA/mesiac sa meniť nebude.

IV.1.5. Nároky na pracovné sily

V prevádzke je okrem majiteľa-navrhovateľa zamestnaný jeden zamestnanec, v prípade potreby sú operatívne krátkodobu najímaní potrební špecialisti (napr. zvárač, manipulant). S nárastom počtu zamestnancov pri pokračovaní činnosti sa nepočíta.

IV.2. Údaje o výstupoch

IV.2.1. Zdroje znečistenia ovzdušia

Samotné činnosti – zber, výkup, úprava, skladovanie odpadov, druhotných surovín a vyhradených prúdov nepatria medzi zdroje znečisťovania ovzdušia v zmysle zákona č.137/2010 Z. z. o ovzduší v znení zákona č. 318/2012 Z. z.

Zdrojom škodlivín emitovaných do ovzdušia sú emisie z dopravy na prístupových komunikáciách a na manipulačnej ploche areálu pri manipulácii (vykládke a nakládke) odpadov. Pokračovaním činnosti, keďže sa predpokladá činnosť v pôvodnom rozsahu, nedôjde k nárastu intenzity dopravy. Doprava na komunikáciách predstavuje líniový zdroj znečisťovania ovzdušia. Príspevky zariadenia k znečisteniu ovzdušia z výfukových plynov spaľovacích motorov možno považovať za relatívne nízke (1kamión/mesiac na odvoz vytriedeného odpadu, dovoz odpadu zabezpečuje prevažne navrhovateľ dodávkou, v menšej miere zabezpečujú dovoz nákladnými autami dodávateľa podnikateľských subjektov cca 1 NA/mesiac). Zariadenie na zber odpadov slúži nielen pre zber odpadov od podnikateľských subjektov, ale aj fyzických osôb. Pri doprave a parkovaní bude dochádzať k znečisteniu ovzdušia výfukovými plynmi – CO, NO_x, prchavými organickými látkami (VOC) a pevnými exhalátmi (prachom) z motorových vozidiel prichádzajúcich a odchádzajúcich do zariadenia na nakladanie s odpadmi. Vplyv na ovzdušie je síce negatívny nevýznamný, dlhodobý, ale lokálneho charakteru a zanedbateľný.

IV.2.2. Odpadové vody

Budú ich tvoriť vody iba povrchového odtoku. Vody povrchového odtoku nie sú zachytávané, spadnuté zrážky stečú po betónovej ploche areálu a vsakujú do zeme.

Pokračovaním činnosti nevznikne nový prírastok množstva odpadových vôd v prevádzke.

IV.2.3. Iné odpady

Počas prevádzky posudzovanej činnosti

V prevádzke sa bude naďalej nakladať s odpadmi uvedenými v stati II.8, kde je aj uvedený ich spôsob manipulácie a ďalšieho nakladania.

Počas prevádzky bude navrhovateľ pokračovať v činnosti, ktorá v území existovala bez zmeny. Areál bude naďalej slúžiť na zber, výkup, triedenie, mechanickú úpravu a skladovanie odpadov do doby prepravy na následné zhodnotenie oprávnenou spoločnosťou. Počas prevádzky zariadenia na zber a výkup odpadov od podnikateľských subjektov a výkup od fyzických osôb vznikajú navrhovateľovi ako pôvodcovi odpadov bežné komunálne odpady, žiarivky, nebezpečné odpady z nepredvídateľných situácií, ako je únik ropných látok z motorových vozidiel dovozcov a prepravcov odpadov na spevnené plochy posudzovaného areálu a iné. V takomto prípade má prevádzkovateľ k dispozícii vhodné sorbenty (vapex, perlit) na okamžitý zásah. Absorbenty znečistené škodlivinami budú po vyzbieraní odovzdané na zneškodnenie oprávnenej spoločnosti.

Zariadenie na zber nebude slúžiť na zber nebezpečných odpadov.

Plochy a manipulačné miesta na skladovanie ostatných druhov odpadov sú označené prenosnými tabuľkami, ktorých aktuálnosť zabezpečuje navrhovateľ.

Navrhovateľ nevykonáva servis technických zariadení ani neprevádzkuje vlastné nákladné autá, čím predchádza vzniku a obmedzuje tvorbu nebezpečných odpadov z činnosti pôvodcu.

Podľa Vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov je predpoklad vzniku nasledujúcich druhov odpadov pri prevádzke zariadenia na zber a výkup odpadov uvedených v nasledujúcej tabuľke.

Katalóg. číslo	Druh odpadu	Kategória odpadov
08 03 18	odpadový toner do tlačiarne iný ako uvedený v 08 03 17	O
15 02 02	absorbenty, filtračné materiály, vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami	N
20 01 21	žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	N
20 03 01	zmesový komunálny odpad	O

Celková kapacita : do 1 t/rok

S odpadmi vznikajúcimi počas prevádzky sa nakladá v súlade s platnými právnymi predpismi v odpadovom hospodárstve. Vzniknuté odpady sú zhromažďované a dočasne skladované oddelene, utriedene podľa jednotlivých druhov v zmysle ustanovení zákona o odpadoch č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Všetky druhy odpadov sú zhodnocované resp. zneškodňované v zariadeniach na to určených, len oprávnenými spoločnosťami na základe zmluvného vzťahu.

Držiteľ odpadu je povinný plniť ustanovenia § 14 zákona o odpadoch č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, predovšetkým viesť evidenciu ako pôvodca odpadov, zhromažďovať odpady utriedené podľa druhov v označených obaloch a kontajneroch. Pri nakladaní s nebezpečnými odpadmi plniť povinnosti ustanovené v § 25 zákona o odpadoch č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Odvoz a zneškodnenie komunálneho odpadu je zabezpečené v súlade s príslušným všeobecne záväzným nariadením obce Prakovce.

IV.2.4. Zdroje hluku a vibrácií

Zdroje hluku

V záujmovom území dochádza k nepravidelnému, občasnému nárastu ekvivalentných hladín hluku počas manipulácie s odpadmi a kontajnermi. Prevádzkovaním areálu zariadenia na nakladanie s odpadmi vzniká premenlivý a prerušovaný zvuk, ktorý je spojený s daným prostredím. Zberňa odpadu sa prevádzkuje iba v pracovných dňoch od 7.00 do 15.30 hod.

Mobilnými zdrojmi hluku sú dopravné prostriedky zabezpečujúce prepravu odpadov do zariadenia, odvoz odpadov k spracovateľským subjektom. Nakladanie s odpadmi bude spočívať v samotnom zbere a výkupe, skladovaní odpadov a podľa potreby občasnej mechanickej úprave, preto nie je predpoklad prekročenia hlukových hladín nad rámec povolených limitov.

Existujúca prevádzka je situovaná v priemyselnej zóne, pri komunikácii II/546 a železničnej trati a v blízkosti iných podnikateľských subjektov, ktoré sú sami zdrojmi hluku. Mobilné zdroje hluku sú viazané predovšetkým na dopravu odpadov a druhotných surovín a odvoz odpadov a druhotných surovín na miesto určenia. Nákladná ani osobná doprava neovplyvní akustickú situáciu, pretože nepredpokladáme nárast nákladných a osobných áut oproti súčasnému stavu.

Zdroje vibrácií Počas prevádzky sa nepredpokladá vznik vibrácií.

IV.2.5. Zdroje žiarenia

Navrhovaná činnosť nie je zdrojom žiarenia a iných fyzikálnych polí.

IV.2.6. Zdroje tepla a zápachu

Navrhovaná činnosť nie je spojená s produkciou tepla, zápachu a iných výstupov.

IV.2.7. Iné očakávané vplyvy napr. vyvolané investície

Nie sú známe.

3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

IV.3.1. Vplyvy na obyvateľstvo

Vzhľadom na skutočnosť, že prevádzka je umiestnená v priemyselnej zóne aj keď v blízkosti obytnej zóny, ktorá je situovaná južne od hranice areálu, sa zmena doterajšieho stavu **vplyvu na obyvateľstvo** neočakáva.

Významné negatívne **vplyvy počas prevádzky na obyvateľstvo** sú prakticky vylúčené vzhľadom na polohu a charakter činnosti. Navrhovaná činnosť, tak ako je popísaná v zámere nepredstavuje narušenie celkovej pohody a zdravotného stavu obyvateľstva. Činnosť je spojená so zberom, triedením a úpravou ostatných druhov odpadov a následnou prepravou do zariadenia na zhodnocovanie odpadov. V zariadení sa nebudú odpady spracovávať ani zneškodňovať, len zbierať, upravovať a skladovať do doby odvozu na zhodnotenie k oprávnenej spoločnosti na základe zmluvného vzťahu.

Vo večerných a nočných hodinách sa prevádzka nevykonáva. Tak isto je činnosť prevádzky vykonávaná iba v pracovných dňoch.

Trvale pôsobí nepravidelný hluk spôsobený manipuláciou s odpadmi (ručne alebo mechanickou rukou nákladného auta), ktorý bude mať úzko lokálny vplyv, bez negatívnych vplyvov na obyvateľstvo. Pri dodržaní stanovených technických a organizačných opatrení je možné prakticky vylúčiť negatívny vplyv zariadenia na zber odpadov v Prakovciach na zdravie obyvateľov v blízkom okolí a zo spoločenského hľadiska je jeho prevádzka akceptovateľná.

Zariadenie na zber a úpravu odpadov bude plne rešpektovať ustanovenia zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení. Dodržiavaním prevádzkového poriadku a predpisov v oblasti BOZP budú minimalizované vplyvy na pracovníkov zberne a výkupne.

Vplyv na zdravie obyvateľstva možno považovať za nevýznamný.

IV.3.2. Vplyvy na prírodné prostredie

Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti a územia, v ktorom sa činnosť realizuje nie je predpoklad ovplyvnenia reliéfu alebo horninového prostredia. Prevádzka svojim rozsahom a charakterom nebude negatívne ovplyvňovať prírodné prostredie.

Jediným potenciálnym rizikom počas prevádzky môžu byť havarijné úniky ropných látok z nákladných áut na manipulačnú plochu a následne spláchnutím do podlažia. Toto riziko je málo pravdepodobné a zriedkavé. V prípade úniku ropných látok bude navrhovateľ postupovať podľa schváleného havarijného poriadku.

IV.3.3. Vplyvy na ovzdušie, miestnu klímu a hlukovú situáciu

Počas prevádzky nepredpokladáme negatívny vplyv na ovzdušie. V areáli nevzniknú nové zdroje znečisťovania ovzdušia, súčasné pomery sa nezmenia, lebo posudzovaná činnosť bude pokračovaním predchádzajúcej činnosti bez zmeny.

Frekvencia pohybu nákladných automobilov je počas prevádzky nepravidelná a líši sa v závislosti od počtu zákaziek. Vplyvy tejto dopravy sa dotýkajú najmä prístupovej komunikácie II/546, ktorá prechádza obcou Prakovce. Pri zohľadnení intenzity dopravy na príľahlej komunikácii – príspevok k znečisteniu ovzdušia emisiami z nákladných automobilov odvážajúcich a privážajúcich odpad je nevýznamný (cca 1 NA/mesiac, resp. 1kamión/mesiac). Jedná sa o vplyv lokálny a časovo obmedzený na pracovnú dobu a pracovný deň.

Z uvedeného dôvodu nepredpokladáme zhoršenie hlukovej situácie vplyvom mobilných zdrojov hluku. Prevádzka nebude produkovať hluk nad prípustné hlukové hladiny a budú dodržané určujúce veličiny hluku pre deň, večer aj noc.

Pokračovanie činnosti nebude mať vplyv ani na imisnú ako aj hlukovú situáciu v danej lokalite. Vplyv na ovzdušie, miestnu klímu a hlukovú situáciu bude nevýznamný.

Rozsah vplyvu pokračovania posudzovanej činnosti na klímu počas prevádzky a jeho dosah na jednotlivé klimatické prvky bol hodnotený na základe nasledujúcich zmien: zmeny vodnej bilancie, zmeny radiačnej a energetickej bilancie zemského povrchu, zmeny chemického zloženia atmosféry, zmeny obsahu tuhých a kvapalných prímiesí v atmosfére a zmeny radiačných vlastností atmosféry. Vzhľadom na to, že pri zabezpečení pokračovania pôvodnej činnosti bez zmeny sa stav a podmienky uvedených faktorov oproti súčasnosti nezmenia.

IV.3.4. Vplyvy na povrchovú a podzemnú vodu

Za hranicou navrhovaného zariadenia na zber odpadov preteká rieka Hnilec. Tento vodný tok s príľahlými pobrežným pozemkami oddeľuje lokalitu areálu prevádzky od obytnej zóny. Pri dodržaní platných legislatívnych a technických opatrení sa nepredpokladá žiadny negatívny vplyv na množstvo a kvalitu povrchovej vody.

Hodnotené územie posudzovanej činnosti nezasahuje do žiadnej vodohospodárskej chránenej oblasti ani do vyhlásených pásiem hygienickej ochrany vôd v zmysle zákona NR SR č.364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších právnych predpisov.

Kvalita podzemných vôd môže byť potenciálne ohrozená len pri úniku ropných látok z dopravných prostriedkov v dôsledku ich zlého technického stavu. Tieto javy sú málo pravdepodobné a neštandardné a budú minimalizované technickými a organizačnými opatreniami v súlade so zákonom č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších právnych predpisov a v zmysle vyhl. č. 200/2018 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd (sorbenty, nádoba na použité sorbenty, pomôcky na zhrnutie a zametanie).

Vplyv na podzemné a povrchové vody možno hodnotiť ako vplyv lokálny, málo významný.

IV.3.5. Vplyvy na pôdu

Pokračovanie činnosti nevyžaduje záber poľnohospodárskej ani lesnej pôdy. Prevádzka sa nachádza v intraviláne obce. Činnosť nebude mať negatívny vplyv na pôdu.

IV.3.6. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Existujúca plocha záujmového územia sa nachádza v priemyselnej okrajovej zóne v zastavanom území katastrálneho územia obce Prakovce. Pokračovanie činnosti nevyžaduje výrub drevín, nebude mať vplyv na faunu a flóru ani biotopy.

IV.3.7. Vplyvy na krajinu a chránené územia

Pokračovaním činnosti sa nezmení súčasná scenéria krajiny. Štruktúra a využitie územia ostane zachované – skladové a prevádzkové objekty, manipulačné spevnené plochy.

V areáli existujúcej prevádzky nepribudne žiaden nový objekt. Navrhovateľ bude využívať existujúce objekty a spevnené plochy. Pokračovanie činnosti nepredpokladá negatívny alebo rušivý vplyv na krajinu. Areál prevádzky sa nachádza v antropogénne zmenenej krajine.

Vplyv navrhovanej činnosti nezasahuje do žiadneho prvku územného systému ekologickej stability.

IV.3.8. Iné vplyvy

Vplyvy na kultúrne a historické objekty, na paleontologické a archeologické náleziská sa nepredpokladajú.

Vzhľadom na to, že posudzovaná činnosť bude vykonávaná v existujúcom objekte, zemné práce nebudú vykonávané, nie je predpoklad narušenia prípadných archeologických nálezísk.

IV.3.9. Vplyvy na poľnohospodársku výrobu

Pokračovanie posudzovanej činnosti nemá vplyv na poľnohospodársku výrobu.

IV.3.10. Vplyvy na priemyselnú výrobu

Zariadenie na zber odpadov bude mať pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie, tvorbu konkurenčného prostredia, na recyklačný priemysel aj na odpadové hospodárstvo a kvalitu životného prostredia.

Okolité priemyselné podniky a firmy nebudú prevádzkou posudzovanej činnosti nijako ovplyvnené.

IV.3.11. Vplyvy na dopravu

Pokračovaním posudzovanej činnosti nevzniknú nové nároky na dopravnú infraštruktúru. Nepredpokladá sa nárast intenzity cestnej dopravy, preto ho hodnotíme ako zanedbateľný.

IV.3.12. Vplyvy na služby, rekreáciu a cestovný ruch

Pokračovanie posudzovanej činnosti nemá vplyv na služby, rekreáciu a cestovný ruch.

IV.3.13. Vplyvy na kultúrne hodnoty

Pokračovanie posudzovanej činnosti nemá vplyv na kultúrne hodnoty obce Prakovce. Najbližšie kultúrne pamiatky sú v dostatočnej vzdialenosti od navrhovaného zámeru.

IV.4. Hodnotenie zdravotných rizík

Samotná prevádzka – pokračovanie činnosti nie je pri dodržaní platných bezpečnostných a hygienických limitov zdrojom toxických alebo iných škodlivín a žiadnym spôsobom neovplyvňuje zdravotný stav dotknutého obyvateľstva. Hodnotenie zdravotných rizík ostáva bez zmeny od začatia činnosti v roku 2004.

Celý proces nakladania s odpadmi je presne regulovaný a riadený vyškolenými pracovníkmi s dlhoročnými skúsenosťami v oblasti nakladania s odpadmi. Manipulační pracovníci, zamestnaní krátkodobo, budú riadne poučení a zaškolení o spôsobe manipulácie s odpadmi. V areáli sa v minulosti nerobilo a ani v budúcnosti nebude vykonávať rozoberanie ani spracovanie nebezpečných odpadov. Účelom doterajšej činnosti a jej pokračovanie bude slúžiť iba na zber a prípadnú úpravu druhotných surovín od podnikateľských subjektov a fyzických osôb za účelom ďalšieho využitia odpadu v spracovateľských zariadeniach.

Prípadné rizikové práce, pri ktorých budú zamestnanci vystavení zdravotným rizikám faktorov práce bude riešiť zamestnávateľ v súvislosti s ustanoveniami zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákonom č.124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vzhľadom na riziko požiaru je zariadenie na zber a úpravu odpadov z hľadiska protipožiarnej ochrany riešené podľa zákona č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarom a Vyhlášky MV SR č. 94/2004 Z.z. a súvisiacich STN.

Zdravotné riziká preto hodnotíme ako nevýznamné a akceptovateľné.

IV. 5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia

Pokračovanie pôvodnej činnosti sa vykonáva v území s 1.stupňom ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

V záujmovom území tejto činnosti ani v jeho blízkosti sa v súčasnosti nenachádzajú žiadne:

- maloplošné ani veľkoplošné chránené územia,
- chránené územia podľa medzinárodných dohovorov,
- chránené dreviny,
- prvky územného systému ekologickej stability,
- vodohospodársky chránené územia ani ochranné pásma vodárenských zdrojov.

Celé katastrálne územie obce Prakovce je vyňaté z plochy Chráneného vtáčieho územia SKCHVÚ036 Volovské vrchy, vyhláseného vyhláškou MŽP SR č. 196/2010 Z.z.

Posudzovaná činnosť sa nachádza v intraviláne obce a vzhľadom na charakter, spôsob nakladania s odpadmi a rozsah činnosti nebude mať vplyv na chránené vtáčie územie ani na biodiverzitu.

IV.6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

Z hľadiska časového priebehu pôsobenia vplyvov posudzovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia možno posúdiť jedine etapu prevádzky, pretože ide o pokračovanie existujúcej činnosti, činnosť sa bude realizovať v oplotenom priemyselnom areáli, v existujúcich priestoroch na vymedzenej spevnenej manipulačnej ploche.

Pri hodnotení vplyvov na životné prostredie vychádzame zo skutočnosti, že posudzovaná činnosť sa nachádza v intraviláne obce, v priemyselnom areáli, v antropogénne zmenenom prostredí, v ktorom aj v minulosti bola prevádzkovaná obdobná činnosť, ale vo väčšom rozsahu. Preto nové priame negatívne vplyvy prevádzky nevzniknú.

Vo vzťahu k obyvateľstvu v obytnej zóne obce je prevádzka zariadenia oddelená prirodzenými bariérami (rieka Hnilec), antropogénnymi bariérami (železničná trať vedená na násype a na moste, cestná komunikácia II/546, miestne komunikácie a ďalšie objekty priemyselného areálu, ktoré predstavujú priestorovú, vizuálnu a izolujúcu bariéru medzi obytnými objektmi a samotnou prevádzkou.

Najbližšie k areálu prevádzky sa nachádzajú rodinné domy za cestou II/546 smerom na juhovýchod vo vzdialenosti cca 110 m a viac v zástavbe popri tomto cestnom ťahu. V tomto prípade nepriaznivé vplyvy z dopravy na tejto komunikácii sú významnejšie.

Druhá lokalita, v ktorej sa nachádza rodinný dom vo vzdialenosti cca 200 m je na severozápad od areálu prevádzky na území vymedzenom vodným tokom Hnilec, železničnou traťou a komunikáciami – II/546 a miestnou komunikáciou umožňujúcou prístup k ďalším objektom priemyselného areálu – zberný dvor prevádzkovaný obcou a menšími podnikateľskými prevádzkami za riekou Hnilec. Oproti RD cez cestu II/546 sa nachádzajú ďalšie objekty podnikateľských aktivít väčšieho rozmeru ako naša posudzovaná činnosť, pričom činnosť v areáli prevádzky sa na kvalite vonkajšieho prostredia prejavuje podstatne menším vplyvom ako uvedené subjekty.

Možno konštatovať, že charakter posudzovanej činnosti pri jej pokračovaní nepredstavuje žiadne zdravotné riziká pre obyvateľov najbližšej obytnej zóny.

Z hľadiska odpadového hospodárstva, vplyvov na hlukové pomery, pôdu, podzemné vody, flóru, faunu a scenériu krajiny neočakávame žiadne zmeny oproti súčasnosti ani významnejšie vplyvy na kvalitu týchto zložiek životného prostredia.

Cieľom posudzovanej činnosti je zabezpečenie najúčinnnejšej ochrany životného prostredia. Ani jeden z uvedených vplyvov (hluk, kvalita ovzdušia) nepredstavuje významný vplyv, ktorý by zasiahol rozsiahlejšiu časť územia. Všetky vplyvy sú nevýznamné a lokálne a je možné ich organizačno - technickými prostriedkami minimalizovať resp. zredukovať na najnižšiu možnú mieru.

Žiaden z očakávaných vplyvov nebude mať významný účinok na zdravie obyvateľstva, flóru, faunu, biodiverzitu, pôdu, klímu, ovzdušie, vodu, krajinu, prírodné lokality, hmotný majetok, kultúrne dedičstvo.

Vyššie identifikované vplyvy nepredstavujú riziko pre jednotlivé zložky životného prostredia a pre zdravie obyvateľov dotknutej obytnej zóny.

Pre hodnotenie významu očakávaných vplyvov počas prevádzky bola určená stupnica s popísanými charakteristikami aplikovaných vplyvov v závislosti na časovom pôsobení (dlhodobé/krátkodobé/trvalé):

- bez vplyvu – činnosť žiadnym spôsobom neovplyvní zložky životného prostredia, obyvateľstvo, krajinu
- nevýznamný vplyv – vplyv prevažne s charakterom rizika (náhody) alebo so zanedbateľným pôsobením

- málo významný vplyv – vplyv, ktorého pôsobenie je nízke, jedná sa o lokálny vplyv, vnímavosť je nízka
- stredne významný vplyv – má dosah na širšie okolie, jeho vnímavosť je stredne vysoká
- významný vplyv – má regionálny dosah, pôsobí na najzraniteľnejšie zložky životného prostredia, jeho vnímavosť je vysoká.

Zhrnutie predpokladaných potenciálnych vplyvov pokračovania činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva:

Tabuľka významnosti vplyvov pri štandardnej prevádzke :

P.č.	Hodnotená zložka ŽP	Druh vplyvu	Významnosť vplyvu	Opatrenia
1	horninové prostredie a pôda	Riziko úniku znečisťujúcich látok na manipulačnú plochu a následne spláchnutie pri intenzívnych zrážkach do pôdy a substrátu	nevýznamný, negatívny trvalý vplyv	Dôkladná kontrola technického stavu zariadení a obalov, dodržiavanie prevádzkových poriadkov a protihavarijné opatrenia
2	ovzdušie	Emisie zo statickej dopravy (parkovanie, vykládka, nakládka)	nevýznamný, negatívny, trvalý	Dôkladná kontrola technického stavu vozidiel, pravidelné emisné kontroly, čistenie a zvlhčovanie manipulačných plôch
3	hluk	Hluk z mobilných zariadení	nevýznamný negatívny, trvalý vplyv	dodržiavanie prevádzkového poriadku
4	podzemné a povrchové vody	Produkcia odpadových vôd z povrchového odtoku	nevýznamný negatívny vplyv	Dodržiavanie technologickej disciplíny a podmienok ochrany vôd
5	scenéria krajiny	Pokračovanie pôvodnej činnosti bez zmeny	bez vplyvu	
6	zdravotné riziká	Zaťaženie hlukom a emisiami	nevýznamný negatívny vplyv	Čistenie príjazdovej komunikácie a manipulačnej plochy
7	obyvateľstvo	Vytvorenie prac. miest, sociálne a ekonomické dôsledky	málo významný pozitívny vplyv trvalý	Zabezpečenie práce pre cca 1 - 2 zamestnancov
8	doprava	doprava v pôvodnej intenzite (hluk, emisie)	nevýznamný negatívny vplyv	Kontrola technického stavu vozidiel

IV.7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Vzhľadom na charakter a rozsah posudzovanej činnosti, ako aj lokalizáciu areálu prevádzky nie je predpoklad vplyvu na životné prostredie presahujúce štátne hranice Slovenska.

IV.8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území (so zreteľom na druh, formu a stupeň existujúcej ochrany prírody, prírodných zdrojov, kultúrnych pamiatok)

S posudzovanou činnosťou nesúvisia žiadne vyvolané súvislosti technického charakteru, pretože ide o pokračovanie pôvodnej činnosti bez zmeny.

IV.9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

Vzhľadom na to, že ide o pokračovanie pôvodnej činnosti bez zmeny žiadne ďalšie možné riziká nehrozia.

IV.10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie

- plniť povinnosti držiteľa odpadu v súvislosti s § 14, povinnosti pri zbere a výkupe s § 16 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- dodržiavať právne predpisy na úseku odpadového hospodárstva,
- pravidelne aktualizovať vypracované vnútorné predpisy prevádzky zariadenia,
- pravidelne školiť a oboznamovať zodpovedných pracovníkov s vypracovanými vnútornými predpismi,
- odpady, s ktorými sa bude nakladať pri výkone činností zaraďovať podľa Katalógu odpadov a viesť pravidelnú predpísanú evidenciu,
- zabezpečovať prevádzku zariadenia zamestnancami oboznámenými s osobitnými predpismi, bezpečnostnými predpismi a s podmienkami určenými na zaobchádzanie so znečisťujúcimi látkami z hľadiska ochrany vôd,
- v prípade vzniku nebezpečných odpadov zhromažďovať tieto oddelene na určenom mieste a nakladať s nimi v súlade s platnou legislatívou,
- zabezpečiť prostriedky na likvidáciu úniku nebezpečných odpadov a znečisťujúcich látok do prírodného prostredia (vapex, perlit, lopaty, vrecia ...),
- pri manipulácii s nebezpečnými látkami je navrhovateľ povinný plniť ustanovenia § 39 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších právnych predpisov a vyhl. č. 200/2018 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd,
- pravidelne kontrolovať a udržiavať funkčný monitorovací systém na kontrolu priestorov zariadenia, v ktorých budú zbierané, vykupované a skladované odpady, zabezpečiť ich tak pred znehodnotením, alebo odcudzením odpadov, alebo pred iným neoprávneným použitím,
- požiadať Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie o predĺženie platnosti súhlasu na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov, podľa § 97 ods.1) písm. d) zákona a na prevádzkovanie zariadenia na zhodnocovanie odpadov, podľa § 97 ods.1) písm. c) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- komunálny odpad ukladať do zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu v obci a nakladať s týmto v súlade s predpismi,
- zabezpečiť pravidelný odvoz ostatných ale aj komunálnych odpadov prostredníctvom oprávnených firiem,
- ekvivalentná hladina hluku produkovaná prevádzkou neprekročí na hranici areálu so susediacimi priemyselnými areálmi hodnotu 70 dB a na verejnosti dostupných pozemkoch hodnotu 50 dB v čase od 06:00 do 22:00 hod. a pre nočnú dobu 45 dB v čase od 22:00 do 6:00 hod.

IV.11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala

Ak by sa posudzovaná činnosť nerealizovala, prevádzka by zanikla, došlo by k obmedzeniu konkurenčného podnikateľského prostredia v odpadovom hospodárstve a faktory životného prostredia by sa významným spôsobom nezmenili oproti súčasnému stavu. V prípade nulového variantu by vývoj územia prebiehal v nezmenenej podobe, spevnené manipulačné plochy s prevádzkovou budovou a skladmi by ostali pravdepodobne voľné a nevyužívané alebo by sa využívali na inú podnikateľskú činnosť.

Pretože sa jedná o antropogénne ovplyvnené prostredie priemyselnou činnosťou, pokračovanie činnosti charakterom a rozsahom významne neovplyvní stav životného prostredia v danej lokalite.

IV.12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi

Umiestnenie navrhovanej činnosti je v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou obce Prakovce. Z hľadiska funkčného využitia je navrhovaná plocha určená ako plochy priemyselnej výroby a skladov.

IV.13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

Zámer je vypracovaný z dôvodu blížiaceho sa vypršania lehoty platnosti pôvodného povolenia na činnosť zariadenia a preto, že platná legislatíva vyžaduje k vydaniu rozhodnutia o povolení činnosti na ďalšie obdobie aj posúdenie vplyvu prevádzky na zber, výkup a úpravu odpadov na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravie obyvateľstva podľa zákona č. 24/2006 Z.z. v platnom znení.

Posúdenie činnosti v etape výstavby nebolo potrebné vykonať z dôvodu, že sa jedná o existujúcu funkčnú a vybudovanú prevádzku – oplotený areál so spevnenými manipulačnými plochami a prevádzkovými objektmi, ktoré slúžia na zber odpadov v katastrálnom území Prakovce. Prevádzka spĺňa podmienky zisťovacieho konania v zmysle prílohy č.8 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

V rámci spracovania zámeru boli podrobne popísané a vyhodnotené jednotlivé vplyvy činnosti na životné prostredie a obyvateľstvo počas prevádzky „Zariadenia na zber, zhodnocovanie odpadov, výkup kovového odpadu, farebných kovov a odpadu z papiera a lepenky KOHAX Prakovce“. Na základe analýzy prírodných podmienok, charakteru prevádzky, vzdialenosti obytnej zóny ako aj celkovej charakteristiky daného územia z hľadiska zložiek životného prostredia sme dospeli k záveru, že neboli identifikované také negatívne vplyvy, ktoré by mohli zásadne ovplyvniť podmienky životného prostredia v dotknutom území. Ani jeden vplyv nebol vyhodnotený ako negatívny významný. Možné riziká ohrozenia zložiek prostredia sa prejavujú predovšetkým pri nepredvídateľných udalostiach a haváriách. Na minimalizovanie týchto skutočností bude slúžiť prevádzková dokumentácia a havarijná súprava.

Za predpokladu akceptovania a realizácie uvedených opatrení na minimalizáciu nepriaznivých vplyvov posudzovanej činnosti na životné prostredie je možné minimalizovať, prípadne eliminovať potenciálne negatívne vplyvy prevádzky pokračovania pôvodnej činnosti v danej lokalite.

Spracovateľ Zámeru preto odporúča príslušnému orgánu štátnej správy vydať rozhodnutie podľa § 29, ods.1 zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov so súhlasom na realizáciu stavby bez vypracovávania Správy o hodnotení vplyvov stavby na životné prostredie.

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU S PRIHLIADNUTÍM NA VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE (VRÁTANE POROVNANIA S NULOVÝM VARIANTOM)

Pokračovanie činnosti bolo posudzované v jednom variante riešenia, keďže na základe oprávnenej a odôvodnenej požiadavky navrhovateľa príslušný Okresný úrad Gelnica listom č. OÚ-KE-OSZP3-2019/000328 zo dňa 11.03.2019 upustil podľa § 22 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov od požiadavky variantného riešenia posudzovanej činnosti (v prílohe č.3).

Zámer vypracovaný podľa § 22 a prílohy č. 9 zákona preto obsahuje jeden variant činnosti, ako aj nulový variant, t.j. variant stavu, ktorý by nastal, ak posudzovaná činnosť nepokračovala.

V.1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Vzhľadom na to, že posudzované varianty – pokračovanie pôvodnej činnosti a nulový variant sú neporovnateľné, pre vyvolané súvislosti, ktoré môžu ovplyvniť stav životného prostredia na riešenom území sme zvolili slovný opis faktorov, ktorými sa nulový stav i posudzovaná činnosť od seba odlišujú, pretože sú takýmto spôsobom ľahšie vyjadriteľné rozdiely medzi posudzovanými variantmi.

Pre hodnotenie vplyvov posudzovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva bolo použité viackriteriálne hodnotenie. Kritériá očakávaných vplyvov boli vytvorené z hľadiska kvalitatívneho (negatívne, pozitívne, bez vplyvu), časového priebehu pôsobenia (krátkodobý, dlhodobý, trvalý, dočasný) a formy pôsobenia (priame, nepriame). Takéto zavedenie subjektívnej informácie do rozhodovacieho procesu nijako nedeformuje základ objektívnej metódy, ktorá na základe informačných vstupov a podľa vopred stanovených formalizovaných postupov dospeje k riešeniu.

V hodnotení nie je zohľadnená váha jednotlivých vplyvov, to znamená, že rovnaké ocenenie hodnotenia dvoch vplyvov nemusí byť rovnako významné v celkovom kontexte.

Na základe uvedeného boli pre účely environmentálneho hodnotenia predpokladaných vplyvov vybrané nasledujúce kritériá a nasledujúce zoradenie do súborov kritérií.

Vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia počas prevádzky	
horninové prostredie	vplyv na horninové prostredie
vody	vplyv na povrchové a podzemné vody
ovzdušie	znečisťovanie ovzdušia
	vplyv na mikroklimatické podmienky lokality
biota	vplyv na faunu, flóru a biotopy
	vplyv na chránené vtácie územie a biodiverzitu
ÚSES	vplyv na systém ekologickej stability územia
kvalita života	narušenie kvality a pohody života
vplyv na obyvateľstvo	hluk
	emisie
	zdravie
doprava	vplyv na organizáciu dopravy v riešenom území

Uvedené vplyvy sú opísané v predchádzajúcej kapitole v bode IV.2.

V.2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty

Výber optimálneho variantu nebol uvedený, nakoľko optimálny variant je pokračovanie posudzovanej činnosti. Na základe uvedeného v zámere možno konštatovať, že pokračovanie posudzovanej činnosti je akceptovateľné pre jednotlivé zložky ŽP a zdravie obyvateľstva.

Posúdenie poukázalo na skutočnosť, že posudzovaná činnosť má nevýznamný vplyv na životné prostredie dotknutého územia – lokálneho charakteru. Pri dodržaní opatrení navrhovaných na ochranu jednotlivých zložiek prostredia nie je predpoklad, že dôjde k zhoršeniu kvality prostredia a činnosť nepredstavuje bezprostredné riziko ohrozenia životného prostredia, zdravia obyvateľstva a majetku.

V. 3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu

Priaznivejšie hodnotenie pokračovania posudzovanej činnosti vyplýva z:

1. výsledkov analýzy stavu jednotlivých zložiek životného prostredia, z ktorej vyplynulo, že ide o životné prostredie značne zmenené a antropogénne atakované zo zdrojov nachádzajúcich sa v bezprostrednej blízkosti záujmového územia, ale aj z predchádzajúceho obdobia, teda prostredie so zníženou kvalitou – zvýšená hladina hlukovej záťaže, bez výskytu významných biotopov, s nízkou ekologickou stabilitou územia,
2. identifikované nepriaznivé vplyvy posudzovanej činnosti na vybrané zložky životného prostredia sú nevýznamné a je možné ich dostatočne eliminovať opatreniami a sú v danom území akceptovateľné.

Posudzovaný variant spĺňa požiadavky optimálneho variantu, nakoľko všetky identifikované vplyvy v tejto etape sú únosné pre zložky životného prostredia a akceptovateľné pre zdravie ľudí. Zvážili sa všetky riziká pokračovania činnosti v pôvodnom rozsahu z hľadiska vplyvu na životné prostredie a zdravie obyvateľov na základe čoho bolo preukázané, že pokračovanie posudzovanej činnosti **je možné povoliť na ďalšie obdobie za predpokladu dodržania navrhovaných opatrení a legislatívnych povinností.**

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

Príloha 1: Situácia areálu prevádzky z katastrálnej mapy

Príloha 2: Fotodokumentácia

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

VII.1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer, a zoznam hlavných použitých materiálov

Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer

Projektová dokumentácia: Výkup kovového materiálu a farebných kovov, Architektonicko-stavebné riešenie, Ing.arch. Kubovčík, 2005

Prevádzkový poriadok zariadenia

Havarijný poriadok

Zoznam hlavných použitých materiálov

Atlas krajiny Slovenskej republiky, 1. vyd. Bratislava MŽP SR a Banská Bystrica SAŽP, 2002, 344 s.

Čepelák, A., 1980: Zoogeografické členenie. In: Mazúr, E., a kol. 1980.: Atlas SSR. Veda Bratislava

Futák, J., 1980: Fytogeografické členenie Slovenska. Slovenský úrad geodézie a kartografie, SAV Bratislava

Kovalík, P., Pačenovský, S., Čapek, M. & Topercer, J., 2010: Slovenské mená vtákov sveta. SOS/Bird/Life Slovensko, Bratislava.

Matula, M., Hrašna, M., Ondrášik, R., 1989: Atlas inžiniersko-geologických máp, 1 : 200 000. SGÚ a Katedra IG PRF UK Bratislava

Mazúr, E., a kol. 1980.: Atlas SSR. Veda Bratislava

Michalko, J. a kol., 1986: Geobotanická mapa ČSSR. Slovenská socialistická republika Veda, SAV Bratislava

Miklós L., Izakovičová Z. a kol., Atlas reprezentatívnych geoeekosystémov Slovenska , Banská Štiavnica, 2006

MŽP SR, 2015: Plán manažmentu čiastkového povodia Hornádu, aktualizácia , Bratislava

MŽP SR, SAŽP, 2018: Správa o stave životného prostredia SR v roku 2017, Bratislava,

MŽP SR, SAŽP, 2017: Správa o stave životného prostredia SR v roku 2016, Bratislava,

MŽP SR, SAŽP, 2016: Životné prostredie SR v kocke, Bratislava, 2016,

MŽP SR, SHMÚ, 2017: Spracovanie údajov z monitorovania kvality povrchových vôd v SR 2016, Bratislava, 2017,

Obec Prakovce, Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce 2010 - 2015

Rúžičková, H., a kol. 1996: Biotopy Slovenska. Príručka k mapovaniu biotopov a katalóg biotopov. ÚKE SAV, Bratislava

Rybanič, R., Šutiakova, T., Benko, Š., (eds.) 2004: Významné vtáacie územia na Slovensku. Územia z pohľadu Európskej únie. Spoločnosť pre ochranu vtáctva na Slovensku, Bratislava.

SHMÚ, 2018 : Hodnotenie kvality ovzdušia SR v roku 2017, Bratislava, verzia 1, november 2018

SHMÚ, 2015: Klimatický atlas Slovenska, Bratislava, 132p.

SHMÚ, 2018: Kvalita podzemných vôd na Slovensku 2017, Bratislava 2018

Súpis pamiatok I. II. III. - kol. autorov, SÚPSOP Bratislava 1969, Zväzok druhý K-P.

Štatistický úrad SR, 2018 Odpady v SR za rok 2017

Územný plán obce Prakovce, Architektonické štúdio ADM , Košice, 2010

ÚPN – VUC Košického kraja, Zmeny a doplnky 2009

Zdravotnícka ročenka SR 2016, Národné centrum zdravotníckych informácií, Bratislava 2018

Webové stránky

www.cdb.sk, www.enviro.gov.sk, www.enviroportal.sk, www.e-obce.sk/obec/prakovce, www.geology.sk, www.hbu.sk, www.prakovce.sk, www.mapy.atlas.sk, www.minzp.sk, www.pamiatky.sk, www.podnemapy.sk, www.shmu.sk, www.sopsr.sk, www.spisskanovaves.sk, www.statistics.sk, www.telecom.gov.sk, www.uzis.sk, www.uzemneplany.sk

VII.2. Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru

- Okresný úrad Gelnica list č. č. OÚ-KE-OSZP3-2019/000328 zo dňa 11.03.2019 - upustenie od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti podľa § 22 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- Obvodný úrad životného prostredia Spišská Nová Ves, stále pracovisko Gelnica, rozhodnutie č. 2011/00381 zo dňa 24.10.2011, ktorým bol navrhovateľovi udelený súhlas podľa § 7 ods. 1 písm. d) zákona č.223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov.
- Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie rozhodnutie č. OÚ-GL-OSZP-2014/000350 zo dňa 25.07.2014, ktorým sa podľa § 7 ods. 8 zákona o odpadoch mení rozhodnutie vydané Obvodným úradom životného prostredia Spišská Nová Ves, stále pracovisko Gelnica, pod č. 2011/00381 zo dňa 24.10.2011 vo výrokovej časti a predlžuje platnosť súhlasu na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov do 30.9.2019.
- Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie rozhodnutie č. OÚ-GL-OSZP-2015/000732 zo dňa 22.09.2015, ktorým sa podľa § 7 ods. 1 písm. b) zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov dáva súhlas na zhodnocovanie odpadov.
- Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie rozhodnutie č. OÚ-GL-OSZP-2016/000010 zo dňa 15.01.2016, ktorým sa mení rozhodnutie vydané bývalým Obvodným úradom životného prostredia Spišská Nová Ves, stále pracovisko Gelnica, pod č. 2011/00381 zo dňa 24.10.2011 a zmenené rozhodnutím Okresného úradu Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie rozhodnutie č. OÚ-GL-OSZP-2014/000350 zo dňa 25.07.2014, ktorým je podľa § 7 ods. 1 písm. d) udelený súhlas na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov vo výrokovej časti tak, že rozširuje povolený zoznam odpadov o zber odpadov 15 01 01 obaly z papiera a lepenky (O) a 20 01 01 papier a lepenka (O).
- Okresný úrad Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie rozhodnutie č. OÚ-GL-OSZP-2016/000448 zo dňa 09.05.2016, ktorým sa mení rozhodnutie vydané bývalým Obvodným úradom životného prostredia Spišská Nová Ves, stále pracovisko Gelnica, pod č. 2011/00381 zo dňa 24.10.2011 a zmenené rozhodnutím Okresného úradu Gelnica, odbor starostlivosti o životné prostredie rozhodnutie č. OÚ-GL-OSZP-2014/000350 zo dňa 25.07.2014 a rozhodnutím č. OÚ-GL-OSZP-2016/000010 zo dňa 15.01.2016, ktorým je udelený súhlas na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov vo výrokovej časti tak, že rozširuje povolený zoznam odpadov o zber odpadov: 20 01 40 kovy (O), 20 01 10 01 meď, bronz, mosadz (O), 20 01 40 02 – hliník (O), 20 01 40 03 olovo (O), 20 01 40 04 zinok (O), 20 01 40 05 železo a oceľ (O), 20 01 40 06 cín (O), 20 01 40 07 zmiešané kovy (O).

VII.3. Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie

Ide o pokračovanie činnosti vykonávanej kontinuálne od roku 2004. Za celé uvedené obdobie existencie sa v prevádzke nevyskytol žiaden problém, ktorým by bola ohrozená kvalita niektorej zo zložiek životného prostredia.

VIII. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU

Košice, marec 2019

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia zámeru

Ing. Magdaléna Vodzinská,

zapísaná do zoznamu odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie podľa § 61 ods.8 zákona NR SR č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v odboroch geológia, environmentalistika, odpadové hospodárstvo, ochrana ovzdušia, baníctvo, technológie, hluk a vibrácie a pre oblasti ťažba a úprava tuhých nerastov, líniové stavby, úprava a spracovanie rúd a neželezných kovov, územný rozvoj a územné plánovanie, zariadenia pre dopravu, spoje a telekomunikácie pod číslom 105/96-OPV.

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom (pečiatkou) spracovateľa zámeru a podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa

spracovateľ Zámeru:

Ing. Magdaléna Vodzinská
MIESFERA CONSULT, s.r.o.
Jiskrova 8, Košice

.....

Zámer predkladá:

Ladislav Havrila - KOHAX,
Prakovce 302,
055 62 Prakovce

.....